

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan alkusanat	3
Suunnittelun lähtökohdat	4
Visio	4
Strategiset tavoitteet	4
Strategiasta johdetut talousarviovuoden tavoitteet.....	5
Talousarviovuoden 2024 ja taloussuunnitelman 2025–2026 lähtökohdat	12
Kuluva vuosi	12
Loviisan kaupungin ja vesiliikelaitoksen ulkoinen toteuma	13
Verotulot ja valtionosuudet	14
Lainanotto ja rahoitustarve.....	15
Talousarvion yhteenveto, ulkoiset + sisäiset	17
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet.....	18
Loviisa-konserni	18
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT	21
Tuloslaskelma, ulkoinen	22
Rahoitusosa	24
Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostamiseen.....	25
Liikelaitoksen vaikutus tilikauden rahoituksen muodostamiseen	26
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto.....	27
Yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta	28
Talousarvion tunnuslukuja	30
KÄYTTÖTALOUS	31
Demokratiapalvelut.....	32
Kaupunginkansliakeskus	36
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	43
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	59
INVESTOINNIT.....	71
HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	76
Henkilöstösuunnittelu 2024–2026.....	77
LOVIISAN VESILIIKELAITOS	87
TALOUSARVIO 2024.....	87
TALOUSSUUNNITELMA 2025–2026.....	87
Loviisan Vesiliikelaitos	88
1 HALLINTO.....	89
2 VESI.....	90
3 JÄTEVESI	91
HULEVESI.....	92
LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ	93
INVESTOINNIT VUOSINA 2024–2026	94

Kaupunginjohtajan alkusanat

Vuoden 2024 talousarvio näyttää pahemmalta kuin moneen vuoteen. Tulos on toisaalta ylittänyt talousarvion useana vuonna peräkkäin ja voimme aina toivoa, että yllätymme myönteisesti. Talousarvionhan tulee laatia varovaisuusperiaatetta noudattaen, kuten tässäkin on tehty. Epävarmuus on vieläkin epätavallisen suurta sen osalta miltä huonontumiset eivät vielä ole toteutuneet. Hyvinvointialueen viemä osa kaupungin verotuloista oli hieman turhan suuri ja se estää meitä pakottamasta säästöjä sen sektorin sisällä samalla kun hyvinvointialue taistelee suuren alijäämän kanssa. Tämä alijäämä ei missään tapauksessa saa tulla kuntien harteille rahoitettavaksi. Hyvinvointialue on kohtaamassa suuria taloudellisia haasteita ja koko maan hyvinvointi tasapainoilee ja kaatuu hoidon toiminnasta johtuen ja siitä, miten me suomalaiset voimme.

Inflaatio on kuluneena vuona saavuttanut 2000-luvun ennätystasot, mikä näkyy niin hinnoissa kuin palkoissakin. Valtionosuuksiin ja verotuloihin sillä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta ainakaan lyhyellä aikavälillä. Kunnan tehtäväkokonaisuus ei myöskään ole helposti vaikutettava tai mahdollinen vähentämään huomattavasti, valtion pitkälti sitoessa kunta-alan kädet koulutuksen saralla.

Vaikka kaupungin lainataakka on vähentynyt viime vuosien aikana, on se suurempi kuin koskaan ennen verrattuna tuloihin, mikä luonnollisesti johtuu siitä, että suuri osa tuloista mutta ei velkoja on siirtynyt hyvinvointialueelle. Voimakas korkonousu on pahasta mutta ei suuri ongelma Loviisalle, joka on suojannut tai kiinnittänyt suuren osan lainasalkustaan erittäin kohtuulliseen korkoon. Sen sijaan seuraamme suurella huolella valtion kasvavaa velkaantumista ja kasvavia korkomenoja. Nämä osuvat meille tavalla tai toisella maksettaviksi.

Asuin- ja elinkustannukset ovat kasvaneet niin paljon, ettei painetta enää saa lisätä veronkorotuksilla. Kunnallisveroprosentti pyöristetään alaspäin. Kiinteistövero nousee hieman, koska valtio haluaa nostaa maapohjan veron alarajaa 1 prosentista 1,3 prosenttiin (Loviisassa se on ollut 1 %), mutta muita kiinteistöveron osia ei koroteta.

Lopuksi haluan tulevan vuoden tavoin nostaa esille asukaskehityksen, vanhentuvan väestön mukaansa tuoman hoidon henkilöstötarpeen ja työvoimapuutteen. Tarvitsemme enemmän työikäisiä Loviisaan. Arviomme mukaan nettomuuttomme tulee olemaan plussalla tänä ja tulevana vuonna, mikä kuitenkin ei tule riittämään. Tässä suuntaan katseeni Suomeen ja Loviisaan tulleet ukrainalaisiin, jotka mahdollisesti jäävät asumaan.

Kiitos kaupungin talousosastolle talousarviosta, joka on laadittu ajoissa ja Suomen Kuntaliiton ohjeita noudattaen.

Jan D. Oker-Blom
kaupunginjohtaja

Suunnittelun lähtökohdat

Visio

Suomen paras pikkukaupunki

Yhdessä. Meillä on aktiivisia ja osallistuvia asukkaita, yrittäjiä sekä yhdistyksiä. Loviisassa on vahva palvelu- ja me-henki.

Elämänlaatua. Meillä on hyvinvoivat asukkaat, merellistä ja historiallista asumisidylliä, kulttuuria, elinvoimaisia kyliä ja monipuolista luontoa.

Turvallisuus. Tarjoamme yhdenvertaisesti hyvät palvelut kahdella kielellä sekä vakaan kuntataloudellisen ympäristön.

Loviisan kaupungin slogan on Loviisa – pieni kaupunki, suuria elämyksiä!

Strategiset tavoitteet

- 1) Elinvoimainen kaupunki
- 2) Hyvinvoivat asukkaat ja viihtyisä kaupunki
- 3) Vaikuttava varhaiskasvatus ja korkeatasoinen koulutus
- 4) Sujuva päätöksenteko
- 5) Arvostettu henkilöstö

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.	Suomen Yrittäjien Kuntabarometrin tulokset	Sujuvoitamme yritystonttien luovutusprosessia. Tuemme yritystonttien rakentamisen lupa- ja toteuttamisprosesseja. Monipuolistamme yritystonttitarjontaa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.	Tilastokeskuksen väestötilasto	Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Kaikki keskuskeskukset
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.	Nettomuutto, yritysmäärän muutos ja asemakaavojen keski-ikä	Lisäämme yleiskaavatason maankäytön suunnittelua. Aloitamme asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön ja asemakaavojen ajantasaistamisen. Aktivoimme ja kehitämme tonttitarjontaa, sekä edistämme erilaisten asumismuotojen kirjoa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Parannamme Loviisan ja palveluiden saavutettavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.	Liikennevirrat, väyläinvestointien summa	Edistämme joukkoliikennettä ja toteutamme väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa. Jatkamme kävelyn ja pyöräilyliikenteen ohjelman edistämistä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.	Yhteisövero- kertymän kasvu, työllisyysaste	Varmistamme Loviisan TE-palveluja osana Itä-Uudenmaan yhteistä 'työllisyysaluetta'. Jatkamme elinvoimaohjelman toteuttamista ja Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.	Muuttovoitto, seutukaupunkien vetovoimatutkimus, Cursor Oy:n tutkimukset, matkailijoiden määrä	Jatkamme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
		Tuemme kaupungin kehitystä pitkäjänteisellä maankäyttöpolitiikalla.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
		Varmistamme, että Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
		Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Kaikki keskus
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.	Kertynyt ylijäämä ja lainakanta euroa/asukas	Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Kaikki keskus
		Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Kaikki keskus

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.	Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toteutuminen, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Kaikki kesukset
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointikyselyn tulokset	Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	Luonnon monimuotoisuutta edistävät hankkeet, asukaskyselyt, kaupungin kaupunkikuvalliset investoinnit	Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa. Osallistumme luonnon monimuotoisuutta edistäviin hankkeisiin. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.	Järjestetyt tapahtumat, kävijämäärät erilaisissa kulttuuri- ja liikunta-tapahtumissa, toiminta-avustusta hakeneiden määrä	Järjestämme monipuolisia tapahtumia hyödyntäen myös yhteistyöverkostoja. Tuemme paikallista aktiivisuutta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.	Hyvinvointikyselyn tulokset	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.	Huoltajille ja oppilaille laaditun kyselyn tulokset	Huolehdimme että tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat yhdenvertaisia.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
		Mahdollistamme oppilaiden osallistumisen koulun toiminnan kehittämiseen.	
		Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.	Osallistuminen kehittämiss-hankkeisiin. Kehittämiss-hankkeiden määrä	Haemme aktiivisesti hankerahoitusta lasten ja nuorten tarpeet huomioiden.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.	Yli kolmevuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Pyrimme siihen, että yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.	Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset.	Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus ja koulutuksiin osallistuminen	Varmistamme että henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset. Tuemme henkilöstön osallistumista koulutuksiin.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.	Muutoksenhaun, kanteluiden ja oikeustapausten perusteella muutetut päätökset	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Kaikki keskuskeskukset
	Valtuustossa käsiteltävien asioiden vuosikello käytössä Kyllä/Ei	Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Kaupunginkanslia-keskus
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.	Kyselyiden ja vastanneiden määrä, kuulemis- ja osallistamistilaisuuksien ja niiden osanottajien määrä Osallistavan budjetoinnin malli on laadittu Kyllä/Ei	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon. Jatkamme osallistuvaa budjetointia. Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Kaikki keskuskeskukset
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.	Suoritettujen vaikutusarviointien määrä	Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Kaikki keskuskeskukset

Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.	Hinku-kriteerien täytyminen (06/2024 mennessä)	Otamme kasvihuonekaasupäästönäkökuuman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa. Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista. Liitymme kunta-alan energiatehokkuussopimukseen.	Kaikki keskuskeskukset
Kaksikielisyys on elinvoimaista.	Saatu palaute	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Kaikki keskuskeskukset

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.	Henkilöstökyselyn tulokset, terveysperusteisten poissaolopäivien määrä, työkyvyttömyyden kustannukset	Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Kaikki keskuskeskukset
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.	Henkilöstökyselyn tulokset	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen. Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Kaikki keskuskeskukset
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.	Henkilöstökyselyn tulokset, kehityskeskustelujen toteutuminen	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Kaikki keskuskeskukset

<p>Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.</p>	<p>Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtäväkuva.</p> <p>Käytyjen kehityskeskustelujen määrä (%)</p>	<p>Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.</p> <p>Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu tai työyhteisöissä on käyty ryhmäkehityskeskustelut.</p>	<p>Kaikki keskuskeskukset</p>
<p>Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.</p>	<p>Koulutuspäivien määrä</p>	<p>Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.</p>	<p>Kaikki keskuskeskukset</p>

Talousarviovuoden 2024 ja taloussuunnitelman 2025–2026 lähtökohdat

Kuluva vuosi

Toteuma tammi-kesäkuulta on noin 1,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ylijäämää vuodelta 2023 kertyy arviolta noin 2,5 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että kumulatiivista ylijäämää kertyy vuoden 2023 loppuun mennessä noin 16,6 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen odotetaan toteutuvan noin 1,5 miljoonaa euroa budjetoitua suurempina. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että kuluvan vuoden aikana on myyty vielä joitakin kesämökkitontteja. Samaan aikaan toimintakulujen odotetaan kasvavan noin 1,2 miljoonaa euroa, mikä pääasiassa johtuu budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista.

Verotulojen ennuste on yhteensä 2,0 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Huomattavasti parempi kertymä johtuu yhteisöverotuloista, joiden odotetaan toteutuvan kokonaiset 1,5 miljoonaa euroa odotettua parempina. Valtionosuuksien odotetaan sitä vastoin toteutuvan 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua pienempinä. Tämä johtuu siitä, että valtionvarainministeriö on tarkistanut vuoden 2023 valtionosuuksia hyvinvointialueuudistuksen takia.

Muilta osin ennuste on pitkälti talousarvion mukainen.

Loviisan kaupungin ja vesiliikelaitoksen ulkoinen toteuma

	2022 Tilinpäätös Bokslut	1-6/2022 Toteuma Utfall	2023 Ta, muutettu Bu, ändrad	1-6/2023 Toteuma Utfall	1-6/2022 Toteuma/TP, % Utfall/BS, %	1-6/2023 Toteuma/TA, % Utfall/BG, %
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	24 964 769	8 800 434	14 662 050	6 606 844	41 %	45 %
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	10 544 593	5 012 011	7 172 225	2 788 341	49 %	39 %
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 496 381	2 555 957	1 331 900	562 907	49 %	42 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	3 215 107	390 606	1 368 675	987 664	29 %	72 %
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	5 708 686	841 859	4 789 250	2 267 932	18 %	47 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	78 028		120 000			
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-120 048 920	-55 507 146	-56 682 063	-28 818 183	48 %	51 %
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-47 612 989	-22 647 494	-31 484 117	-15 059 041	46 %	48 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-57 463 621	-25 952 824	-14 030 382	-7 158 151	49 %	51 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-8 075 225	-3 900 830	-6 009 488	-3 824 034	56 %	64 %
Avustukset - Bidrag	-3 783 770	-1 775 363	-2 676 550	-1 046 807	45 %	39 %
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-3 113 314	-1 230 635	-2 481 526	-1 730 149	43 %	70 %
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-95 006 123	-46 706 712	-41 900 013	-22 211 339	50 %	53 %
Verotulot - Skatteinkomster	69 277 317	34 918 510	37 746 000	21 342 839	54 %	57 %
Valtionsosuudet - Statsandelar	35 273 554	17 337 972	11 863 680	5 527 866	51 %	47 %
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	596 112	684 127	738 950	542 920	39 %	74 %
Korkotulot - Ränteinkomster	18 226	4 339	12 000	31 218	24 %	260 %
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	861 072	712 288	1 054 200	750 331	37 %	71 %
Korkomenot - Ränteutgifter	-285 681	-25 879	-311 000	-197 854	15 %	64 %
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	2 495	-6 621	-16 250	-40 775	41 %	251 %
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	10 140 860	6 233 896	8 448 617	5 202 286	95 %	62 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-7 274 118	-3 549 868	-7 286 757	-3 619 865	51 %	50 %
Sunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-7 217 283	-3 549 868	-7 286 757	-3 619 865	51 %	50 %
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-56 836					
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER		-38	-200 000	-48 577	0 %	24 %
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster						
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter		-38	-200 000	-48 577	0 %	24 %
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 866 742	2 683 991	961 860	1 533 844	-497 %	160 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	440 840		65 000			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder						
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	3 307 582	2 683 991	1 026 860	1 533 844	-1012 %	149 %

Verotulot ja valtionosuudet

Tuloveroprosentti

Loviisan kaupungin vuosien 2024–2026 talousarvio ja taloussuunnitelma perustuvat tuloveroprosenttiin 7,6. Loviisan tuloveroprosentti on 7,61 vuonna 2023. Vuoden 2024 tuloveroprosentti tulee määrittää kymmenyksen tarkkuudella. Näin ollen tuloveroprosentti pyöristetään lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen, eli 7,6:een.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt maksavat tuloveroa yhteisöveron muodossa. Yhteisövero lasketaan kunkin yhteisön veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Liikelaitosten, julkisyhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä laitosten yhteisöverovelvollisuus koskee vain elinkeinotuloja.

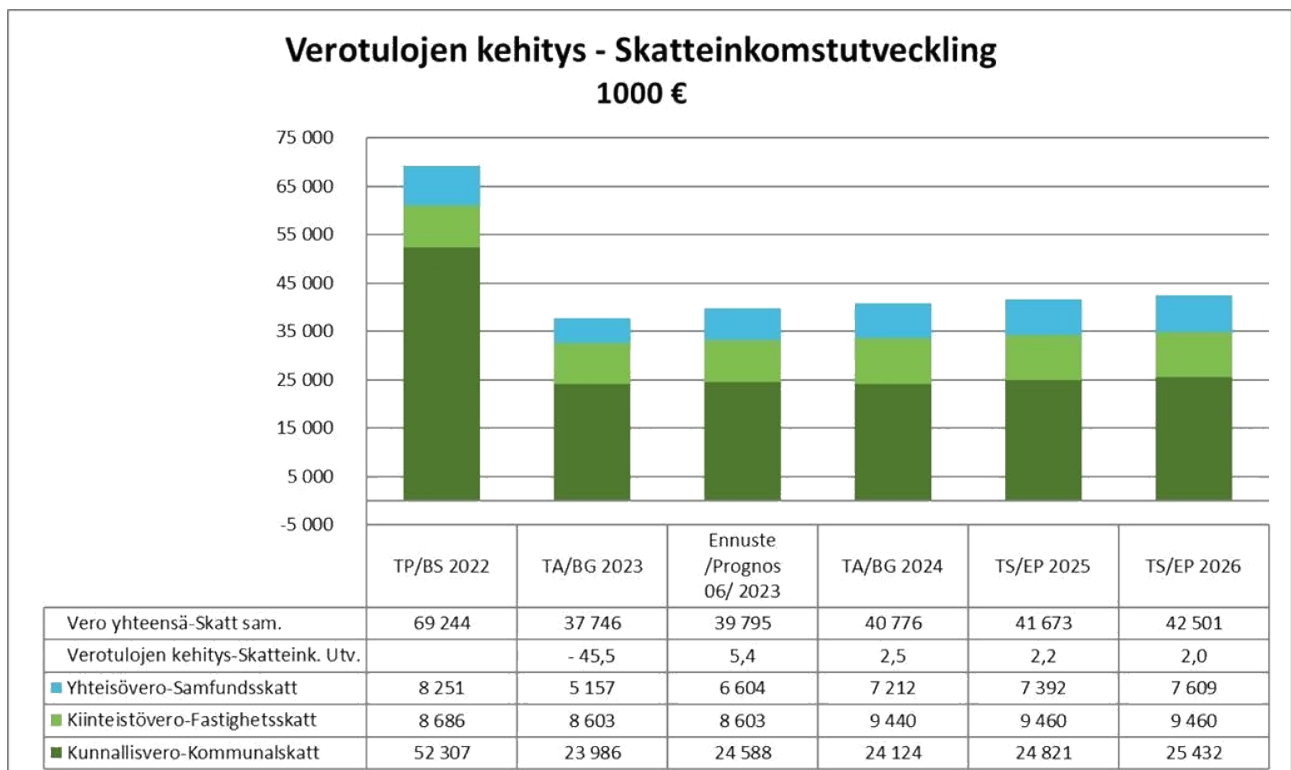
Vuosien 2024–2026 yhteisöverotulojen ennustetaan kasvavan selvästi taloussuunnitelma-kauden aikana.

Kiinteistöveroprosentti

Laaditussa talousarvioesityksessä kiinteistöveroprosenttien odotetaan kasvavan jonkin verran vuodesta 2023 kiinteistöverouudistuksen seurauksena.

Verotulot yhteensä

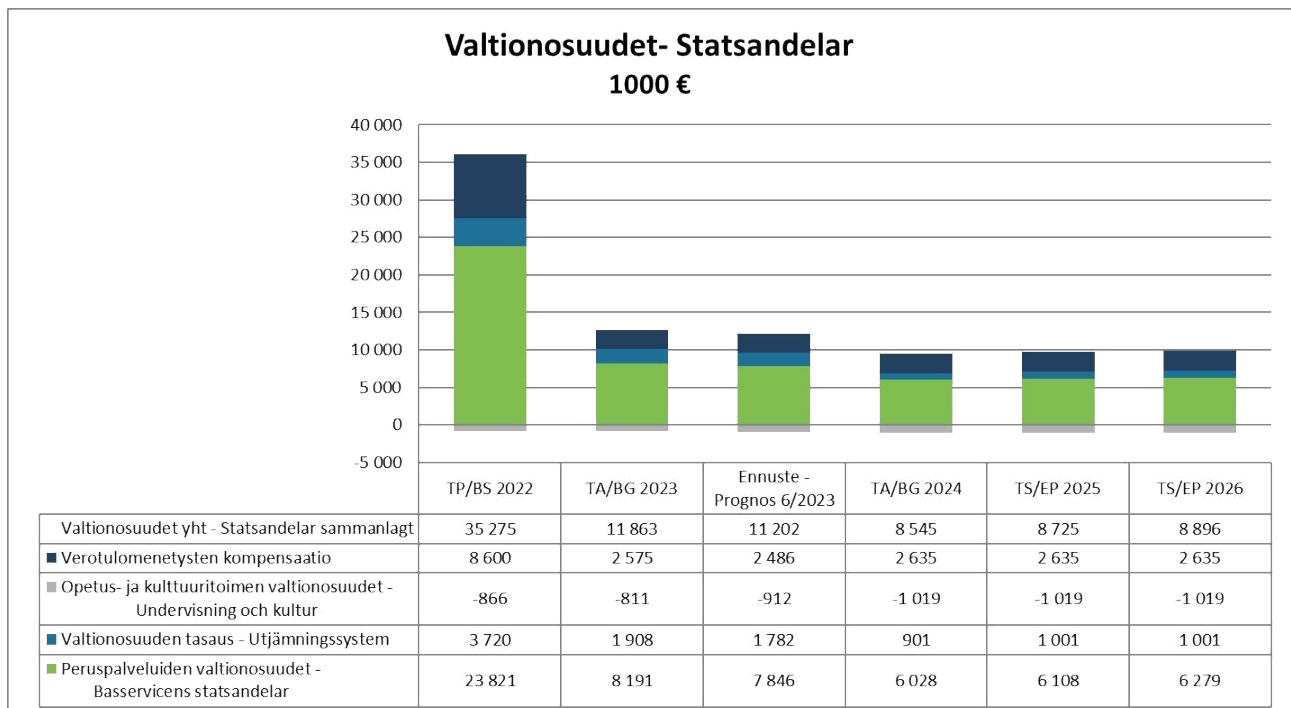
Talousarvion 2024 lähtökohtana on, että kaupunki saa verotuloja yhteensä 40,8 miljoonaa euroa (37,7 miljoonaa euroa vuoden 2023 talousarviossa).

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta valtionosuusrahoituksesta.

Valtionosuuksien odotetaan vähenevän merkittävästi vuonna 2024 hyvinvointialueuudistuksen seurauksena ja pysyvän sen jälkeen suunnilleen samalla tasolla suunnittelu vuosina 2025–2026. Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan Loviisan kaupunki tulee saamaan valtionosuuksia vuonna 2024 noin 8,5 miljoonaa euroa (11,9 miljoonaa euroa 2023). Ennusteen mukaan vuoden 2025 valtionosuudet ovat noin 8,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 noin 9,0 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 alkaen kaupunki saa verotulojen kompensatiota valtionosuuksien tasausjärjestelmän kautta verotulojen perusteella.

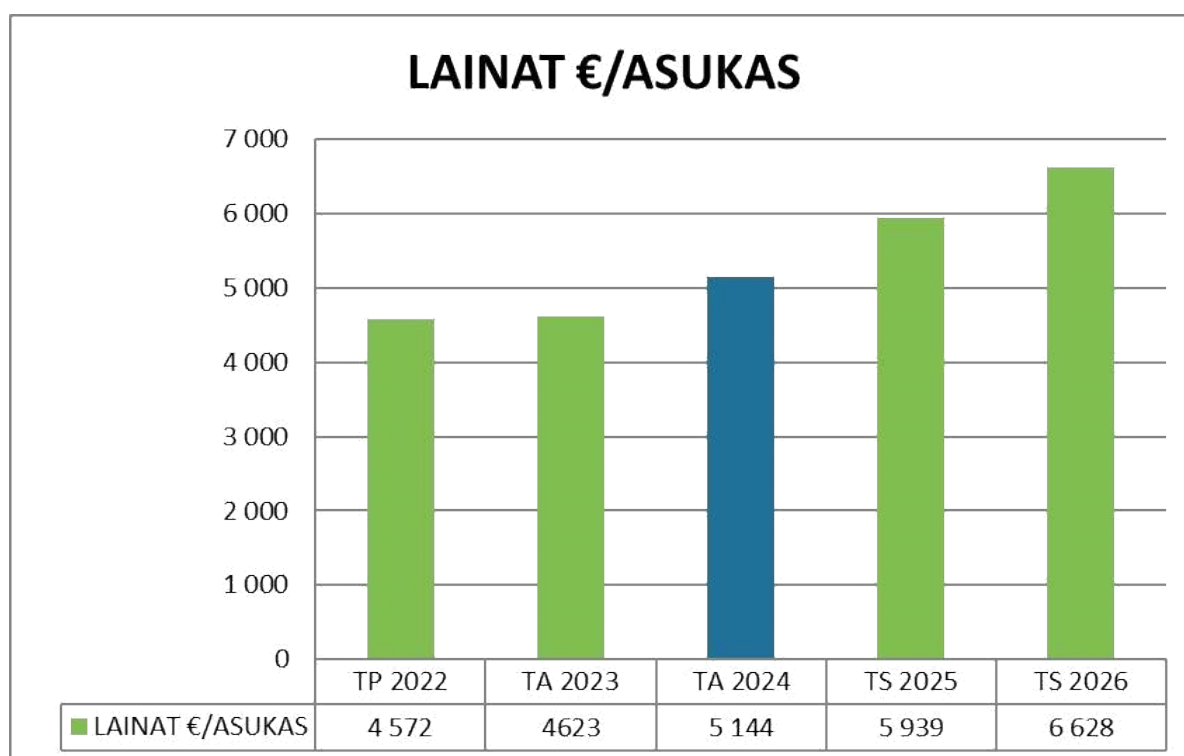
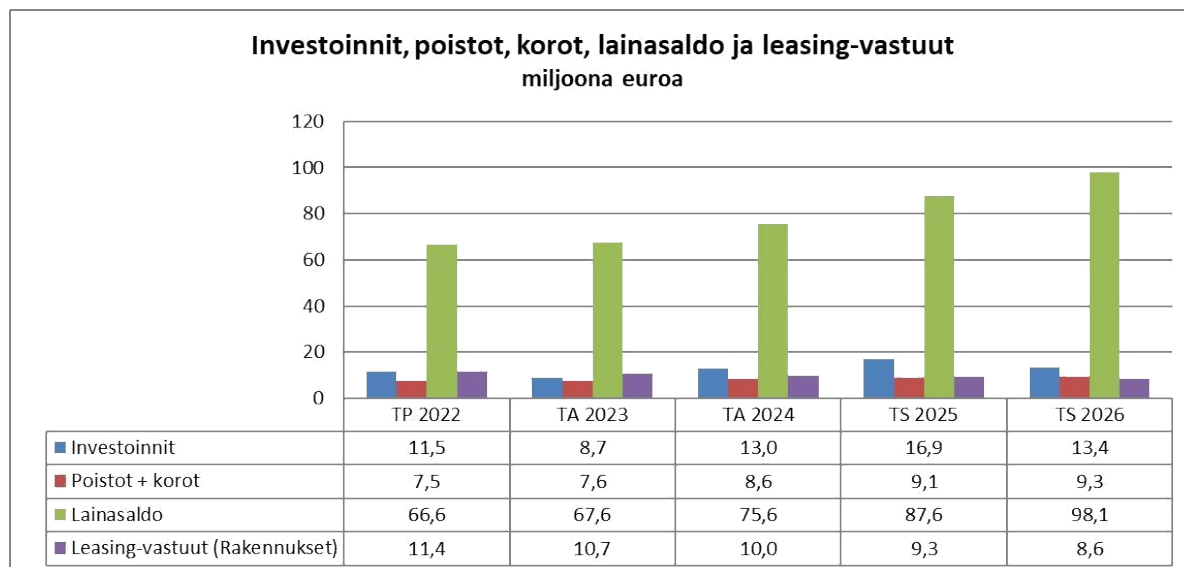

Lainanotto ja rahoitustarve

Kaupungin lainakanta liikelaitos mukaan lukien oli tilinpäätöksessä 2022 66,6 miljoonaa euroa eli 4 572 euroa asukasta kohden. Vuoden 2023 loppuun mennessä lainamäärän arvioidaan kasvavan hieman noin 67,5 miljoonaan euroon (4 623 euroa asukasta kohden).

Loviisan kaupungin tulevien vuosien investointitarve on vieläkin merkittävä. Talousarviovuoden 2024 suurin yksittäinen investointi on uuden päiväkodin rakentaminen. Taloussuunnitelmavuosien 2024–2026 suuria investointeja ovat uusi päiväkotikoti, Generalshagens skolan peruskorjaus sekä uusi liikuntahalli. Taloussuunnitelmavuosien vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan kaupungin on rahoitettava nämä suureksi osaksi talousarviolainalla. Talousarviovuonna 2024 lainakannan arvioidaan kasvavan merkittävästi 75,6 miljoonaan euroon eli 5 144 euroon asukasta kohden. Lisäksi arvioidaan, että suunnitelmavuoden 2025 aikana lainakanta kasvaa voimakkaasti 87,6 miljoonaan euroon (5 939 euroon asukasta kohden), ja lainakannan arvioidaan kasvavan voimakkaasti vielä suunnitelmavuoden 2026 aikana 98,1 miljoonaan euroon (6 628 euroon asukasta kohden). Taloussuunnitelmakauden investointeja on syytä edelleen harkita tarkasti, ja investointimäärä olisi hyvä pitää sillä tasolla, että vuosikate kattaa poistot.

Konsernitasolla lainat olivat tilinpäätöksessä 2022 yhteensä 94,7 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 6 486 euroa. Kuntakonserni onkin uuden kuntalain mukaisen talouden tarkastelun keskiössä.

Talousarvion yhteenveto, ulkoiset + sisäiset

Loviisan kaupunki + Vesiliikelaitos Lovisa stad + Vattenaffärsverk	2022 Tilinpäätös Bokslut	2023 Muutettu talousarvio Ändrad budget	2024 (ulk./ext.) Talousarvio Budget	2025 (ulk./ext.) TS EP	2026 (ulk./ext.) TS EP
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	45 633 493	29 527 729	14 597 930	14 437 630	14 374 630
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	17 656 911	10 961 593	6 569 254	6 586 254	6 523 254
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 496 541	1 331 900	1 298 900	1 338 400	1 338 400
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	3 215 107	1 368 675	1 380 700	1 345 700	1 345 700
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	19 264 933	15 865 561	5 349 076	5 167 276	5 167 276
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	78 028	120 000	120 000	120 000	120 000
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-140 717 644	-71 547 742	-60 140 178	-60 786 000	-61 591 616
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-47 612 989	-31 484 117	-33 854 885	-34 525 554	-35 128 370
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-64 872 970	-18 209 908	-14 088 184	-14 046 128	-14 176 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-8 207 995	-6 086 218	-6 300 964	-6 296 738	-6 323 538
Avustukset - Bidrag	-3 783 770	-2 676 550	-2 656 400	-2 652 400	-2 652 400
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-16 239 920	-13 090 949	-3 539 745	-3 265 180	-3 311 180
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-95 006 123	-41 900 013	-45 422 248	-46 228 370	-47 096 986
Verotulot - Skatteinkomster	69 277 317	37 746 000	40 776 000	41 673 000	42 501 000
Valtionosuudet - Statsandelar	35 273 554	11 863 680	8 545 180	8 724 797	8 995 859
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	596 112	738 950	863 950	542 200	213 700
Korkotulot - Ränteinkomster	35 440	29 245	80 000	90 000	80 000
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	890 410	1 083 538	1 494 200	1 572 700	1 602 200
Korkomenot - Ränteutgifter	-302 895	-328 245	-694 000	-1 104 000	-1 452 000
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-26 843	-45 588	-16 250	-16 500	-16 500
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	10 140 860	8 448 617	4 762 882	4 711 627	4 613 573
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-7 274 118	-7 286 757	-7 929 439	-7 960 130	-7 879 407
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-7 217 283	-7 286 757	-7 929 439	-7 960 130	-7 879 407
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-56 836				
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER		-200 000	-350 000	-50 000	-50 000
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster					
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter		-200 000	-350 000	-50 000	-50 000
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 866 742	961 860	-3 516 557	-3 298 503	-3 315 834
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	440 840	65 000	65 000	65 000	65 000
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT / UNDERSKOTT	3 307 582	1 026 860	-3 451 557	-3 233 503	-3 250 834

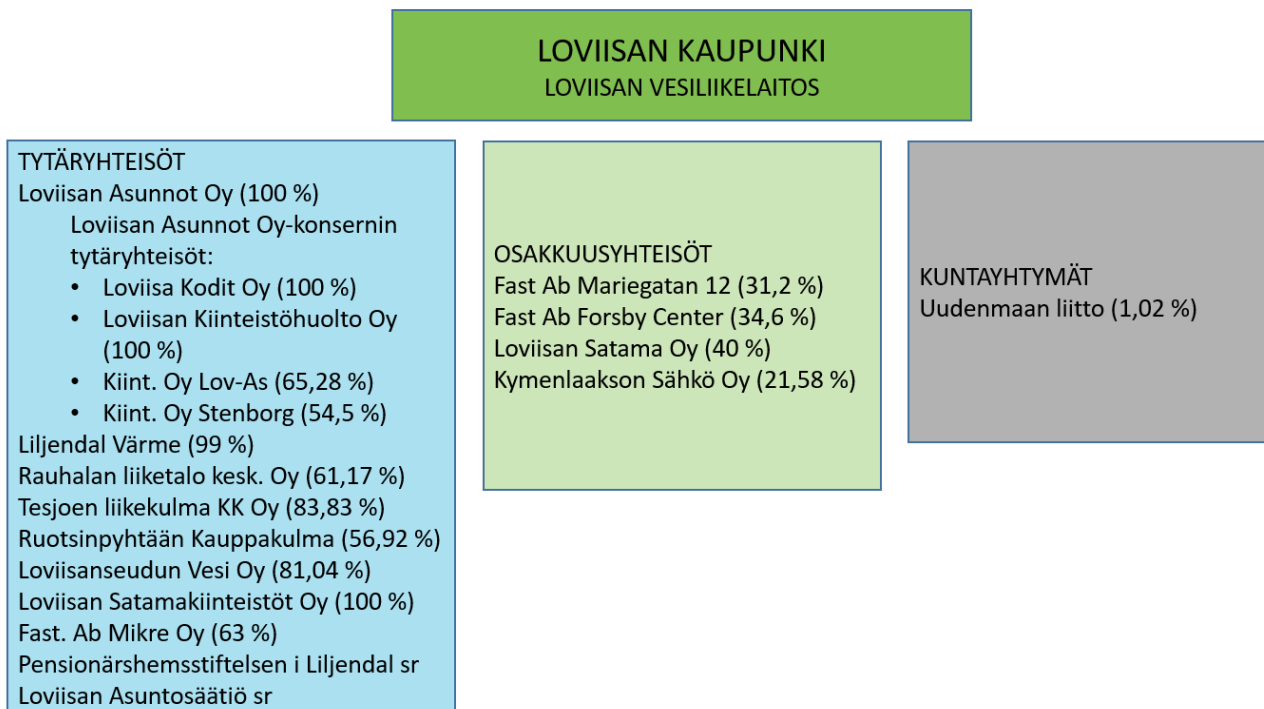
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet

Kuntakonserni tarkoittaa taloudellista kokonaisuutta, jonka kunta ja yksi tai useampi oikeudellisesti itsenäinen yhteisö muodostavat. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa on määräysvaltaa.

Kunnan tytäryhteisöiksi luokitellaan ne yhteisöt, joissa kunnalla on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus äänivallasta. Yhteisöt, joissa kunnalla on suoraan tai välillisesti 20–50 prosenttia äänivallasta luokitellaan osakkuusyhteisöiksi. Kuntakonserniin kuuluvat lisäksi kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on osallisena.

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt. Lisäksi siihen yhdistellään kuntakonsernin osuus osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitilinpäätökseen omistusosuuden suhteessa, riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Loviisa-konserni

Uusi konsernijaosto aloitti toimintansa 2019. Loviisan kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.6.2019. Konserniohjeessa määritellään puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti ja määritellään konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Konserniohjeet koskevat Loviisan kaupunkia ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä ja kuntayhtymiä. Ohjeella on keskeinen merkitys kaupungin omistajapolitiikan välineenä.

Kaupunkia kuntayhtymissä edustaville henkilöille annetaan myös konserniohjeen mukaisia toimintaohjeita. Edustajia informoidaan siitä, kuinka tärkeää on, että he välittävät jatkuvasti tietoa kyseisen yhteisön toiminnasta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernin tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kuntalain muutoksen myötä valtuusto voi asettaa kunnan konsernijohtolle tavoitteita ja määritellä periaatteita tytäryhteisöjen toiminnan ja ohjauksen valvonnasta. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kaupungin tilinpäätöksessä on selonteko asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Loviisan kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat pääosin kiinteistöyhtymiä. Konserniin kuuluvat muun muassa Loviisan Asunnot Oy ja Loviisan Asunnot Oy:n tytäryhtiö Loviisa Kodit Oy, joiden tehtävänä on tarjota kohtuuhintaista vuokra-asumista. Loviisan Asunnot Oy omistaa myös tytäryhtiön Loviisan Kiinteistönhuolto Oy:n, joka tuottaa palveluja muun muassa Loviisan kaupungille. Konserniin kuuluu myös Loviisanseudun Vesi Oy, jonka Loviisan kaupunki omistaa yhdessä Lapinjärven ja Myrskylän kuntien kanssa. Loviisanseudun Vesi Oy on käyttöveden hankinnasta vastaava yhtiö, joka tekee tiiviisti yhteistyötä Loviisan Vesiliikelaitoksen kanssa.

Kaupunki omistaa merkittäviä vähemmistöosuuksia Loviisan Satama Oy:stä ja Kymenlaakson Sähkö Oy:stä.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluu kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen alainen konsernijaosto sekä kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia ja käyttää omistajan ohjausvaltaa yhdessä konsernijaoston kanssa, ja kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta.

Kuntakonsernin valtuustokauden tavoitteena on

1. konsernirakenteen terävöittäminen ja kokonaisnäkömyksen vahvistaminen
  - Loviisan Asunnot Oy toimii asuntojen vuokraamisen parissa.
  - Loviisan Asunnot Oy huolehtii siitä, että erilaisista ja erikokoisista asunnoista on tarjontaa, jolla vastataan kysyntään mahdollisimman laajasti. Tämä koskee niin asuntokauppoja kuin kunnostuksia ja uudisrakentamista.
  - Loviisan asuntosäätiö sr liitetään Loviisan Asunnot Oy:öön.
  - Omistajuus Kymenlaakson Sähkö Oy:ssä nähdään strategisesti merkittävänä. Omistajaohjauksella tavoitellaan kohtuullisia sähkötariffeja.
  - Loviisan Satama Oy:n ja Loviisan Satamakiinteistöt Oy:n toimintaedellytyksiä ja mahdollisuuksia parempaan osingonmaksukykyyn on parannettava muun muassa maansuunnittelutoimenpitein ja infrastruktuuriin panostamalla.
2. omistajaohjauksen toteutumisen seuraaminen yhtiöissä, kokonaishyödyistä huolehtiminen ja operatiivisen johdon ja poliittisten toimielinten reagoiminen mahdollisiin puutteisiin
3. huolehtiminen siitä, että kaupungin edustajat muissa hallituksissa ovat perehtyneet konserniohjeeseemme ja että kaupungin edunvalvonta kuntayhtymissä ja osakeyhtiöissä on toimivaa ja omistajaohjauksen linjausten mukaista
4. maksaa osa kaupunginkonserniyhtiöiden voitosta osinkoina kaupungille.

Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE
Loviisan Asunnot Oy Loviisan Asunnot Oy:n tytäryhteisöt: Loviisa Kodit Oy Loviisan Kiinteistöhuolto Oy Kiint. Oy Lov-As Kiint. Oy Stenborg	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista. Yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Kiinteistöhuolto-yhtiö tekee laadukasta kiinteistöhuoltoa.	Yhtiö on taloudellisesti kannattava. Vuokrataso on kilpailukykyinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa. Loviisan Kodit Oy:n vuokrataso on maltillinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan ARA:n asuntopoliittisten linjausten mukaan.
Loviisan Asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen, ja vedensaanti turvataan.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Liljendal Värme Ab	Selvitetään mahdollisuutta siirtää Tesjoen aluelämpötoiminnot Liljendal Värme Ab:n vastuulle.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Pensionärsheimstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.
Loviisan Satamakiinteistöt Oy	Yhtiö pyrkii edesauttamaan vuokralaistensa, satama-alueen yhtiöiden, aluesuunnittelun ja välilyhteyksien toimintaedellytyksiä.	Yhtiön talous on tasapainossa.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Tuloslaskelma, ulkoinen

Loviisan kaupunki ilman liikelaitos (sis. taseyksikkö) TULOSLASKELMA, ulkoinen	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023	PÄIVITETTY ENNUSTE 2023	TALOUSARVIO 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025	TALOUS- SUUNNITELMA 2026
Toimintatulot	21 475 126	10 886 500	12 421 345	10 523 380	10 363 080	10 300 080
Myyntitulot	7 055 496	3 397 675	3 244 253	2 495 704	2 512 704	2 449 704
Maksutulot	5 496 381	1 331 900	1 435 400	1 298 900	1 338 400	1 338 400
Tuet ja avustukset	3 215 107	1 368 675	1 502 207	1 380 700	1 345 700	1 345 700
Muut toimintatulot	5 708 141	4 788 250	6 239 485	5 348 076	5 166 276	5 166 276
<i>siitä Myyntivoivot</i>	3 522 861	526 000	61 984	562 500	380 700	380 700
Valmistus omaan käyttöön	78 028	120 000	80 000	120 000	120000	120 000
Toimintamenot	-117 520 764	-53 984 834	-5 4817 683	-57 220 836	-57 866 666	-58 672 282
Henkilöstömenot	-46 906 469	-30 657 588	-31 113 774	-33 013 863	-33 684 540	-34 287 356
Palvelujen ostot	-56 803 834	-13 390 482	-13 244 962	-13 461 134	-13 419 078	-13 549 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 964 189	-4 871 688	-5 019 228	-4 899 294	-4 895 068	-4 921 868
Avustukset	-3 783 770	-2 636 550	-2 681 550	-2 656 400	-2 652 400	-2 652 400
Muut toimintamenot	-3 062 500	-2 428 526	-2 758 169	-3 190 145	-3 215 580	-3 261 580
Toimintakate	-95 967 610	-42 978 334	-42 316 338	-46 577 456	-47 383 586	-48 252 202
Verotulot	69 277 317	37 746 000	39 795 000	40 776 000	41 673 000	42 501 000
Kunnallisvero	52 307 472	23 986 000	24 588 000	24 124 000	24 821 000	25 432 000
Kiinteistövero	8 686 732	8 603 000	8 603 000	9 440 000	9 460 000	9 460 000
Yhteisövero	8 251 388	5 157 000	6 604 000	7 212 000	7 392 000	7 609 000
Muut verotulot	31 725					
Valtionosuudet	35 273 554	11 863 680	11 201 916	8 545 180	8 724 797	8 995 859
Rahoitustulot ja -menot	598 373	745 750	461 744	870 750	549 000	220 500
Korkotulot	18 226	12 000	12 000	80 000	90 000	80 000
Muut rahoitustulot	850 974	1 037 000	892 500	1 477 000	1 555 500	1 585 000
Korkomenot	-285 001	-301 000	-440 006	-684 000	-1 094 000	-1 442 000
Muut rahoitusmenot	14 174	-2 250	-2 750	-2 250	-2 500	-2 500
Vuosikate	9 181 634	7 377 096	9 142 322	3 614 474	3 563 211	3 465 157
Poistot ja arvonalentumiset	-6 103 823	-6 064 367	-6 082 961	-6 721 515	-6 761 720	-6 680 997
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 046 987	-6 064 367	-6 082 961	-6 721 515	-6 761 720	-6 680 997
Arvonalentumiset	-56 836					
Satunnaiset erät		-150 000	-150 000	-300 000	0	0
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot		-150 000	-150 000	-300 000	0	0
Tilikauden tulos	3 077 812	1 162 729	2 909 361	-3 407 041	-3 198 509	-3 215 840
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	420 567	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄ	3 498 378	1 207 729	2 954 361	-3 362 041	-3 153 509	-3 170 840

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot/toimintamenot %	18 %	20 %	23 %	18 %	18 %	18 %
Vuosikate / Poistot %	150 %	122 %	150 %	54 %	53 %	52 %
Vuosikate, euro/asukas	630	504	624	246	242	234
Kertynyt yli-/alijäämä	13 975 955	15 183 684		11 821 643	8 668 134	5 497 294
Kertynyt yli-/alijäämä ennusteen perusteella	13 975 955		16 930 316	13 568 275	10 414 766	7 243 926
Asukasmäärä vuoden lopussa*)	14 567	14 650	14 650	14 700	14 750	14 800

Rahoitusosa

Loviisan kaupunki ilman Liikelaitos (sis. taseyksikkö)	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	TALOUS SUUNNITELMA	TALOUS SUUNNITELMA
RAHOITUSOSA	2022	2023	2024	2025	2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	9 181 634	7 572 096	3 614 474	3 563 211	3 465 157
Satunnaiset erät		-150 000	-300 000		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 356 344	-526 000	-536 000	-150 000	-150 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 728 188	-7 296 000	-11 634 000	-15 445 000	-11 975 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	144 500		235 000	780 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 740 316	1 026 000	536 000	300 000	300 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	981 918	626 096	-8 084 526	-10 951 789	-8 359 843
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-190 000	-955 000	-1 015 000	-1 015 000	-1 015 000
Lainankannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		9 400 000	19 200 000	24 000 000	24 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 600 728	-8 565 630	-10 000 000	-12 000 000	-15 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset	102 501				
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 246 358				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-4 459 951	505 466	100 474	33 211	125 157
Sitova valtuustoon nähden					

Tavoitteet ja tunnusluvut	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUS- ARVIO 2023	TALOUS- ARVIO 2024	TS 2025	TS 2026
Lainanhoitokate kaupunki ilm vesiliikelaitos	1,21	0,89	-1,8	-1,54	-1,25
Asukasmäärä 31.12.	14 567	14 810	14 700	14 750	14 800
Lainakanta (Kaupunki+Liikelaitos)	66 595	67 545	75 595	87 595	98 129
Lainat/asukas (kaupunki+Liikelaitos)	4 572	4 561	5 142	5 938	6 630

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostamiseen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2024		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslaskelma ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslaskelma	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toimintatulot					14 597 930
Myyntitulot, ulkoiset	2 495 704	4 073 550			6 569 254
Myyntitulot, sisäiset					
Maksutuotot	1 298 900				1 298 900
Tuet ja avustukset	1 380 700				1 380 700
Tuet ja avustukset, kaupungilta					
Muut toimintatulot	5 348 076	1 000			5 349 076
Muut toimintatulot, sisäiset					
Valmistus omaan käyttöön	120 000	120 000			120 000
Toimintamenot					-60 140 178
Henkilöstömenot	-33 013 863	-841 023			-33 854 885
Palvelujen ostot	-13 461 134	-627 050			-14 088 184
Palvelujen ostot, sisäiset					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 899 294	-1 401 670			-6 300 964
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset					
Avustukset	-2 656 400				-2 656 400
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintamenot	-3 190 145	-49 600			-3 239 745
Muut toimintamenot, sisäiset					
Toimintakate	-46 577 456	1 155 207			-45 422 248
Verotulot	40 776 000				40 776 000
Valtionosuudet	8 545 180				8 545 180
Rahoitustulot ja menot					
Korkotulot	80 000				80 000
Korkotulot, sisäiset					
Muut rahoitustulot	1 477 000	17 200			1 494 200
Korkomenot	-684 000	-10 000			-694 000
Sisäiset korkomenot					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoitusmenot	-2 250	-14 000			-16 250
Vuosikate	3 614 474	1 148 407			4 762 882
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-6 721 515	-1 207 924			-7 929 439
Satunnaiset erät	-300 000	-50 000			-350 000
Tilikauden tulos	-3 407 041	-109 517			-3 516 557

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden rahoituksen muodostamiseen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN RAHOITUKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2024		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslask.osa ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslask.osa	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 614 474	1 148 407			4 762 881
Satunnaiset erät	-300 000	-50 000			-350 000
Tulorahoituksen korjaukset	-536 000				-536 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 634 000	-1 410 000			-13 044 000
Rah.os. investointimenoihin	235 000				235 000
Pys.vast. hyöd. luovutustulot	536 000				536 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 084 526	-311 593			-8 396 119
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-1 500 000		1 500 000		
Antolainasaamisten vähennykset	485 000		-485 000		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 200 000	1 500 000		-1 500 000	19 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 000 000	-785 000		485 000	-10 300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Rahoituksen rahavirta	8 185 000	715 000			8 900 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	100 474	403 407			503 881

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO (ilman liikelaitos)			
ULKOINEN	Sitovuus *)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Demokratiapalvelut	N	-1 569 959	422 376
Kaupunkikansliakeskus	N	-4 303 334	300 500
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	N	-34 061 168	3 043 204
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	N	-17 171 275	6 467 300
Hulevesi taseyksikkö	N	-115 100	290 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		40 776 000
Valtionosuudet	B		8 545 180
Rahoitustulot ja -menot	B		870 750
Satunnaiset erät	B	-300 000	
INVESTOINTIOSA			
Demokratiapalvelut			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-200 000	200 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-85 000	
Kaupunkikansliakeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	0	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	0	
Sivistys- ja hyvinvointikeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-7 500 000	0
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-387 000	35 000
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 855 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 287 000	
Hulevesi taseyksikkö			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-320 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset		-1 015 000	
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		19 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-10 000 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen		-100 474	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-80 270 310	80 270 310
*)N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio			
B = bruttomääräraha/-tuloarvio			

Yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta

	2022 Tilinpäätös	2023 Muutettu TA	2024 Talousarvio	Muutos % 2023/2024
DEMOKRATIAPALVELUT				
Tulot, ulkoiset	3 213 009	1 041 100	422 376	-59,43 %
Tulot, sisäiset				
Valmistus omaan käyttöön				
Menot, ulkoiset	-1 875 229	-2 304 319	-1 569 959	-31,87 %
Menot, sisäiset	-83 684	-80 030		
NETTO, ulkoinen	1 337 780	-1 263 219	-1 147 583	-9,15 %
NETTO, sisäinen	-83 684	-80 030		
Poistot	-14 251		-13 155	
Laskennalliset erät	-277 399	-308 179		
Tehtävien kokonaiskustannukset	962 446	-1 651 429	-1 160 738	
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	572 347	167 600	300 500	79,30 %
Tulot, sisäiset	75 231	97 888		
Menot, ulkoiset	-4 396 780	-4 304 058	-4 303 334	-0,02 %
Menot, sisäiset	-231 808	-319 521		
NETTO, ulkoinen	-3 824 433	-4 136 458	-4 002 834	-3,23 %
NETTO, sisäinen	-156 577	-221 633		
Poistot	-18 783	-12 845	-44 595	247,18 %
Laskennalliset erät	3 784 035	3 224 963		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-215 758	-1 145 974	-4 047 429	
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS				
Tulot, ulkoiset	3 823 489	3 302 400	3 043 204	-7,85 %
Tulot, sisäiset	4 946 616	3 614 498		
Menot, ulkoiset	-30 513 764	-30 863 770	-34 061 168	10,36 %
Menot, sisäiset	-11 929 012	-12 584 616		
NETTO, ulkoinen	-26 690 275	-27 561 370	-31 017 964	12,54 %
NETTO, sisäinen	-6 982 396	-8 970 118		
Poistot	-168 742	-72 670	-166 948	129,73 %
Laskennalliset erät	-1 571 272	-1 898 949		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-35 412 685	-38 503 107	-31 184 912	
ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS				
Tulot, ulkoiset	3 283 609	6 085 400	6 467 300	6,28 %
Tulot, sisäiset	15 020 053	10 814 978		
Valmistus omaan käyttöön	78 028	120 000	120 000	0 %
Menot, ulkoiset	-19 356 633	-16 427 587	-17 171 275	4,53 %
Menot, sisäiset	-2 971 127	-1 600 828		
NETTO, ulkoinen	-15 994 996	-10 222 187	-10 583 975	3,54 %
NETTO, sisäinen	12 048 925	9 214 151		
Poistot	-5 787 340	-5 878 852	-6 337 262	7,80 %
Laskennalliset erät	-672 224	-1 012 532		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-10 405 872	-7 899 420	-16 921 237	

HULEVESI, TASEYKSIKÖ				
Tulot, ulkoiset	288 011	290 000	290 000	0 %
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-89 540	-85 100	-115 100	35,25 %
Menot, sisäiset	-177 008	-176 000		
NETTO, ulkoinen	198 471	204 900	174 900	-14,64 %
NETTO, sisäinen	-177 008	-176 000		
Poistot	-97 831	-100 000	-159 555	59,56 %
Laskennalliset erät	0	-5 305		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-76 368	-76 405	15 345	

KAUPUNKI YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	21 475 126	10 886 500	10 523 380	-3,34 %
Tulot, sisäiset	20 308 211	14 527 364		
Valmistus omaan käyttöön	78 028	120 000	120 000	0 %
Menot, ulkoiset	-117 520 764	-53 984 834	-57 220 836	5,99 %
Menot, sisäiset	-20 589 285	-14 760 995		
NETTO, ulkoinen	-95 967 610	-42 978 334	-46 577 456	8,37 %
NETTO, sisäinen	-281 074	-233 631		
Poistot	-6 103 823	-6 064 367	-6 721 515	10,84%
Tehtävien kokonaiskustannukset	-102 352 507	-49 276 332	-53 298 971	

VESILIIKELAITOS				
Tulot, ulkoiset	3 489 643	3 775 550	4 074 550	7,92 %
Tulot, sisäiset	360 513	338 315		
Menot, ulkoiset	-2 528 156	-2 697 229	-2 919 343	8,23 %
Menot, sisäiset	-79 439	-104 684		
NETTO, ulkoinen	961 487	1 078 321	1 155 207	7,13 %
NETTO, sisäinen	281 074	233 631		
Poistot	-1 170 295	-1 222 390	-1 207 924	-1,18 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	72 266	89 562	-52 717	

KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	24 964 769	14 662 050	14 597 930	-0,44 %
Tulot, sisäiset	20 668 724	14 865 679		
Valmistus omaan käyttöön	78 028	120 000	120 000	0 %
Menot, ulkoiset	-120 048 920	-56 682 063	-60 140 178	6,10 %
Menot, sisäiset	-20 668 724	-14 865 679		
NETTO, ulkoinen	-95 006 123	-41 900 013	-45 422 248	8,41 %
NETTO, sisäinen	0	0		
Poistot	-7 274 118	-7 286 757	-7 929 439	8,82 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-102 280 241	-49 186 770	-53 351 687	

Talousarvion tunnuslukuja

Kaupunki + liikelaitos	TILINPÄÄTÖS 2022	MUUTETTU TALOUSARVIO 2023	TALOUSARVIO 2024
Asukasluku 31.12	14 567	14 650	14 700
Veroprosentti	20,25 %	7,61 %	7,60 %
Käyttömenot milj. €	120	56,7	60,1
Muutos-%	3,75	-111,64	5,66
Käyttömenot/asukas	8 241	3 869	4 091
Käyttötulot milj. €	25	14,7	14,6
muutos-%	-8,35	-70,28	-0,44
Toimintakate milj. €	95	41,9	45,4
muutos%	7,15	-126,74	7,75
Toimintakate €/asukas	6522	2860	3090
Verotulot yht milj €	69,3	37,7	40,8
Verotulot €/asukas	4756	2577	2774
Valtionosuudet milj €	35,3	11,9	8,5
Valtionosuudet €/asukas	2421	810	581
Vuosikate milj €	10,1	8,4	4,8
Vuosikate €/asukas	696	577	324
Vuosikate/poisto %	139 %	116 %	60 %
Investoinnin netto milj €	11,5	6,8	11,4
Investoinnit €/asukas	69,3	37,7	40,8
Lainakanta milj €	66,6	67,5	75,6
Lainakanta €/asukas	4 572	4 611	5 143
Lainanhoitokate	1,13	0,95	0,50

KÄYTTÖTALOUS

Demokratiapalvelut

Vastuhenkilö: kaupunginjohtaja

Demokratiapalveluihin kuuluvat seuraavat kustannuspaikat:

- Vaalit
- Tarkastuslautakunta
- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Demokratiapalvelut

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025	TALOUS- SUUNNITELMA 2026
Myyntituotot	33 121	833 000	63 000	63 000	
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	3 179 888	208 100	359 376	159 376	159 376
Toimintatuotot	3 213 009	1 041 100	422 376	222 376	159 376
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-621 347	-713 789	-489 609	-457 869	-342 586
Palveluiden ostot	-858 509	-1 211 130	-758 450	-586 350	-589 350
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 041	-51 300	-43 600	-43 800	-33 800
Avustukset	-44 300	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
Muut toimintakulut	-315 032	-253 100	-203 300	-178 100	-168 100
Toimintakulut	-1 875 229	-2 304 319	-1 569 959	-1 341 119	-1 208 836
Toimintakate ulkoinen	1 337 780	-1 263 219	-1 147 583	-1 118 743	-1 049 460
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>					
<i>Satunnaiset erät</i>					
<i>Sisäiset erät, netto</i>					
<i>Laskennalliset erät, netto</i>					

Vaalit

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaalit 28.1.2024 ja mahdollinen toinen kierros 11.2.2024. Myös EU parlamentin vaalit järjestetään vuonna 2024. ajankohta on 6.-9.6 2024.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024
Toimintatuotot	33 121	63 000	63 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-43 324	-83 128	-133 525
Toimintakate ulkoinen	--10 203	-20 128	-70 525

Poistot ja arvonalentumiset

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnalla on seitsemän jäsentä. Tarkastuslautakunta hoitaa kuntalain 121. §:ssä säädetty tehtävät sekä seuraa tilintarkastuksen toimintaa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024
Toimintatuotot			
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-34 757	-39 617	-37 812
Toimintakate ulkoinen	--34 757	-39 617	-37 812

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää hallintosäännön määräyksien kautta toimivaltaansa eteenpäin. Kaupunginvaltuustossa on 35 valtuutettua.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024
---------------------	-------------------------------------	---------------------

Toimintatuotot

Valmistus omaan käyttöön

Toimintakulut -91 039 -86 989 -90 607

Toimintakate ulkoinen -91 039 -86 989 -90 607

Poistot ja arvonalentumiset

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätöksenteon valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallituksessa on yhdeksän jäsentä. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto, jossa on seitsemän jäsentä.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024
Toimintatuotot	3 179 888	978 100	359 376
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-1 706 123	-2 094 586	-1 307 115
Toimintakate ulkoinen	1 473 765	-1 116 486	-947 739

Poistot ja arvonalentumiset

Satunnaiset erät

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Kaupunginkansliakeskus

Vastuhenkilö: kaupunginjohtaja

Toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatuksena on tuottaa ja toteuttaa kustannustehokkaasti laadukkaita tukipalveluja sisäisille asiakkaille. Toiminnan päämäärinä ovat toimintatapojen jatkuva parantaminen, tuottavuuden lisääminen, henkilöstön ja työyhteisöjen hyvinvoinnin ja osaamisen vahvistaminen, ennakoitavissa oleva talous ja päätöksentekoa tukeva raportointi.

Kaupunginkansliakeskukseen kuuluvat seuraavat vastualueet:

- Kaupunginkansliapalvelut (viestintä, asiakaspalvelutoimisto, käänös, arkisto ja kanslia)
- Tieto- ja viestintätekniikkapalvelut
- Talous- ja henkilöstöpalvelut

Toiminnan painopisteet ovat

- tiedonhallinnan ja saavutettavuuden edelleen kehittäminen ja asiahallinnan sähköisten prosessien eteenpäin vieminen
- presidentti- ja europarlamenttivaalien toimittaminen
- Asuntomessujen kautta saadun nosteen hyödyntäminen kaupungin tunnettavuuden ja myönteisen kaupunkikuvan edistämiseksi
- kuntalaisten osallisuuden edistäminen monikanavaisella viestinnällä
- palvelusuhdeasioiden yhdenmukaisuuden varmistaminen ja esihenkilöiden osaamisen vahvistaminen
- työnantajakuvan kehittäminen
- henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn huomioiminen ja ylläpitäminen
- talouden raportoinnin kehittäminen
- hankintaosaamisen vahvistaminen.

Riskiarvio

Kuntien haasteellinen taloudellinen tilanne jatkuu edelleen, muun muassa johtuen hyvinvointi-alueuudistuksesta, joka vaikuttaa suoraan valtionosuuksiin.

Kaupungin kaikissa toiminnoissa uuden henkilöstön rekrytointi on edelleen haasteellista ja kasvava työmäärä sekä tehtävissä tapahtuvat muutokset rasittavat henkilöstöä, mikä näkyy työssä jaksamisessa ja työssä viihtymisessä. On tärkeää, että jo aloitettujen työtyytyväisyyden ja työssä jaksamisen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista jatketaan katkeamattomasti.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Kaupunginkansliakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025	TALOUS- SUUNNITELMA 2026
Myyntituotot	98 345	27 400	20 500	20 500	20 500
Maksutuotot	-1 623				
Tuet ja avustukset	475 482	140 000	280 000	280 000	280 000
Muut toimintatuotot	143	200			
Toimintatuotot	572 347	167 600	300 500	300 500	300 500
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-2 039 449	-2 027 993	-1 935 039	-1 973 700	-2 013 200
Palveluiden ostot	-2 057 666	-2 034 505	-2 154 095	-2 175 600	-2 197 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 978	-86 350	-63 650	-64 900	-65 500
Avustukset	-31 500	-34 000	-35 000	-35 000	-35 000
Muut toimintakulut	-212 187	-121 210	-115 550	-115 600	-115 600
Toimintakulut	-4 396 780	-4 304 058	-4 303 334	-4 364 800	-4 426 700
Toimintakate ulkoinen	-3 824 433	-4 136 458	-4 002 834	-4 064 300	-4 126 200
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-18 783	-12 845	-44 595	-44 594	-18 783
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-156 577	-221 633			
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	3 784 035	3 224 963			

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähdn sitovat avaintavoitteet vuodelle 2024 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Myönteinen kaupunki- ja työnantajakuva.	Jatkamme kaupungin markkinointia hyvänä asuinpaikkana, kehitämme rekrytointikanavia.	Kaupunginjohtaja, henkilöstöpäällikkö, viestintä- ja markkinointiasiantuntija
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Valtakunnallinen näkyvyys.	Messut ja muut tilaisuudet, tiedotteet, markkinointikampanjat.	Viestintätiimi muiden keskusten kanssa
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme ja talous ovat tasapainossa.	Toiminnan tehokas seuranta ja kehittäminen ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Kaupunginjohtaja, talousjohtaja
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Suoritamme tehtävät ennakoivasti ja suunnitelmallisesti. Tuemme keskusten perustehtävien toteutusta.	Laadimme ja päivitämme ohjeistuksia. Kehitämme sisäisiä prosesseja ja toimintatapoja, tiedonkulkua ja työnjakoa.	Keskuksen esihenkilöt

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme osaltamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Osallistumme Lapsiystävällisen kunnan viestinnän toteuttamiseen.	Viestintä- ja markkinointiasiantuntija
Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Lapsiparlamentin asioita käsitellään toimielimissä.	Tuemme lapsiparlamentin aktiivista toimintaa.	Kaupunginjohtaja

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Valtuuston vuosikellon toimivuus.	Arvioimme valtuuston vuosikellon toimivuutta ja vaikutuksia valmistelutyöhön.	Kaupunginjohtaja ja keskuksen johtoryhmä
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Valtuuston vuosikellon osallistamistoimenpiteiden toimivuus.	Arvioimme valtuuston vuosikellon osallistamistoimenpiteiden toimivuutta ja vaikutuksia valmistelutyöhön.	Kaupunginjohtaja ja keskuksen johtoryhmä
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Koordinoimme kaupungin viestintää ja tuemme keskusten viestintätoimia.	Toteutamme monikanavaista viestintää kuntalaisia osallistaen.	Hallintojohtaja, viestintä- ja markkinointiasiantuntija

Jatkamme osallistuvaa budjetointia.	Kuntalaisten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään osallistuvan budjetoinnin avulla.	Varmistamme osallistuvan budjetoinnin jatkumisen.	Talusojohtaja
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Koordinoimme kaupungin viestintää ja tuemme keskusten viestintätoimia.	Toteutamme monikanavaista viestintää kuntalaisia osallistaen.	Hallintojohtaja, viestintä- ja markkinointiasiantuntija
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Teemme vaikutusten arviointia asioissa, joihin se soveltuu, ja tehdyt arvioinnit ilmenevät valmisteluteksteistä.	Keskuksen esihenkilöt
Päätöksenteossa huomioimme kestäväen kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Otamme kasvihuonekaasu päästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Toteutamme omalta osaltamme sovittuja toimenpiteitä.	Keskuksen esihenkilöt
Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Tuemme elinkeino- ja infrastruktuurikeskusta suunnitelman toteuttamisessa.	Keskuksen esihenkilöt
Liitymme kunta-alan energiatehokkuus sopimukseen	Edistämme kaupungin energiatehokkuustoimia.	Tuemme elinkeino- ja infrastruktuurikeskusta asian toteuttamisessa.	Keskuksen esihenkilöt
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Tuemme henkilöstöä molempien kielten käytössä.	Keskuksen esihenkilöt

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Panostamme ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin.	Kehitämme uusia toimintatapoja yhteistyössä työterveyshuollon kanssa henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Keskuksen esihenkilöt
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Panostamme töiden yhteissuunnitteluun, priorisointiin ja ennakointiin.	Keskuksen esihenkilöt
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Työtehtävien osalta panostamme ja huolehdimme siitä, että henkilökunta voi käyttää ja hyödyntää tietojaan ja taitojaan työssään.	Keskuksen esihenkilöt
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Huolehdimme mahdollisuuksien mukaan siitä, että henkilökunnalla on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Keskuksen esihenkilöt

Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.	Kaikilla on päivitetty tehtäväkuvat, myös työtehtävien muuttuessa.	Huolehdimme siitä, että kaikilla on ajantasaiset tehtäväkuvat.	Keskuksen esihenkilöt
Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu tai työyhteisöissä on käyty ryhmäkehityskeskustelut.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Käydyt kehityskeskustelut merkitään Populukseen ja niiden toteutumaa seurataan.	Keskuksen esihenkilöt
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työntekijän ja henkilökunnan koulutustarpeiden kartoitus ja koulutus suunnitelman toteuttaminen.	Toteutamme keskuksen omaa koulutus suunnitelmaa, joka pohjautuu tiimeissä sovittuihin painopiste-alueisiin.	Keskuksen esihenkilöt

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Toimintaperiaatteet

Sivistys- ja hyvinvointikeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, koulutus-, vapaa-aika-, maahanmuutto-, museo-, kulttuuri- ja kirjasto-palveluita sekä vapaan sivistystyön palveluita.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilöstön kanssa asiakaslähtöisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Sivistys- ja hyvinvointikeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, yhteisen kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen vastualueet

- Hallinto ja kehittäminen, sisältäen siivous- ja ruokapalvelut, lapsiparlamentin ja lapsiystävällinen kunta -toimintamallin.
- Varhaiskasvatus
- Koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Hyvinvoinnin palvelut, sisältäen maahanmuuttopalvelut, nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, palvelulinjan ja seniorirahaston.

Toiminnan painopisteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämänä kansallisena sivistyksen teemavuotena 2024 painottuvat kestävä tulevaisuus, monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja uussuomalaisuus. Kulttuuri ja taide ovat sivistyksen edelläkävijöitä. Teemoista myös lukutaidon ja dialogin korostaminen, sekä elinikäinen oppiminen ja sivistys antavat mahdollisuuden osallistavaan ja yhdessä toteutettaviin tapahtumiin.

Toimintakulttuurin rakentaminen toimivaksi yhteistyöksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa jatkuu vuonna 2024. Vuoden 2024 aikana on valmistauduttava myös siihen, että vuoden 2025 alusta voimaan tulevan kotoutumislain uudistuksen myötä kuntien velvollisuudeksi tulee järjestää monikielinen yhteiskuntaorientaatio osana kunnan kotoutumishjelmaa. Yhteiskuntaorientaatiossa maahanmuuttajat saavat tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä, suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta sekä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista.

Lisäksi painopisteenä on tuottaa laadukkaita peruspalveluja muun muassa seuraavien suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti:

- Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma (Suomen UNICEF ry 12.4.2022)
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 5)
- Loviisan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 4)
- Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma (KV 16.3.2022 § 22)
- Loviisan kaupungin strategia 2022-2025 (KV 15.6.2022 § 59)
- Kotouttamishjelma 2021-2024 (KV 15.12.2021)
- Loviisan kaupungin osallisuusohjelma 2021-2023

- Esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma 2021-2025
- Nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2023
- Loviisan kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmän vuosittaiset painopistealueet ja niiden mukaiset toimenpiteet kouluilla.
- Loviisan kaupungin taideohjelma (HVL 7.12.2021 § 43)
- Liikuntapoliittinen ohjelma (KUVA 7.6.2023 § 82)

Riskiarvio

- Toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat paikallisesti kiinteistöjen ylläpidon riittämättömyys ja se, ettei korjausvelkaa torjuta. Kansainväliset tason muutokset heijastuvat maahanmuuton lisääntymisenä ja erilaisina uhkina.
- Tietoon, tietoturvaan ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit.
- Voimavaroihin liittyviä riskejä ovat perustoiminnan rahoituksen ja henkilöstöressurssin riittävyys kaikissa tilanteissa, henkilöstön osaaminen, jaksaminen ja työhyvinvointi. Voimavarojen riittämättömyys voi vaikuttaa siihen, ettei muun muassa lakimuutosten toimeenpanoon ehditä tai voida riittävästi varautua. Esimerkiksi vuoden 2025 alusta tulee voimaan uudistettu kotouttamislaki, joka lisää kuntien velvollisuuksia.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025	TALOUS- SUUNNITELMA 2026
Myyntituotot	1 744 307	1 665 875	1 559 204	1 559 204	1 559 204
Maksutuotot	829 962	677 300	685 800	685 800	685 800
Tuet ja avustukset	1 070 035	898 675	755 700	755 700	755 700
Vuokratuotot	32 561	50 000	35 000	35 000	35 000
Muut toimintatuotot	146 624	10 550	7 500	7 500	7 500
Toimintatuotot	3 823 489	3 302 400	3 043 204	3 043 204	3 043 204
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-22 872 601	-22 826 629	-25 395 068	-25 903 000	-26 421 100
Palveluiden ostot	-3 461 433	-3 973 827	-3 876 521	-3 918 300	-3 957 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 953 192	-1 689 928	-1 699 934	-1 733 900	-1 751 200
Avustukset	-621 887	-764 150	-732 000	-728 000	-728 000
Muut toimintakulut	-1 604 651	-1 609 236	-2 357 645	-2 357 600	-2 357 600
Toimintakulut	-30 513 764	-30 863 770	-34 061 168	-34 640 800	-35 215 400
Toimintakate ulkoinen	-26 690 275	-27 561 370	-31 017 964	-31 597 596	-32 172 196
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-168 742</i>	<i>-72 670</i>	<i>-166 948</i>	<i>-136 596</i>	<i>-104 397</i>
<i>Sisäiset erät, netto</i>	<i>-6 988 108</i>	<i>-8 970 118</i>			
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	<i>-1 571 272</i>	<i>-1 898 949</i>			

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähdn sitovat avaintavoitteet vuodelle 2024 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Historiallinen Loviisa hurmaa elämyksillään ja kulttuuritarjonnallaan.	Museo tuottaa kiinnostavia näyttelyitä ja ylläpitää kulttuuriympäristökohteita, kuten vuoden 2024 aikana järjestettävä museon 120-vuotisjuhlanäyttely. Järjestämme monipuolisia ja laadukkaita kulttuuritapahtumia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö
	Lisäämme palvelujemme myönteistä näkyvyyttä viestintäasiantuntijan avulla.	Luomme näkyvyyttä toiminnallemme sekä eri hankkeillemme, esim. keskustan uusi päiväkotikoti, Isnäsin koulukeskus ja Generalshagens skolanin peruskorjaus.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuse n johtaja
	Järjestämme kotoutumista tukevaa toimintaa.	Vuoden 2024 aikana valmistelemme uuden Loviisan kaupungin kotouttamisohjelman.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuse n johtaja
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Varmistamme, että Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja kuntalaisten arkea tukevia.	Jatkamme kyläpäivien järjestämistä (Liljendalpäivä, Pernajapäivä, Kymijokipäivä) ja tarjoamme kulttuuritapahtumia kylissä. Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus muodostavat yhdessä lapsen kehityksen ja	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuse n johtaja

		oppimisen jatkumon ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Eri toimijoiden suunnitelmallisella yhteistyöllä varmistamme, että lapsen oppimispolusta tulee eheä kokonaisuus, esim. koskien ”Digipolkua” sekä toimintasuunnitelmaa kielen tukemiseksi.	
Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Ylläpidämme palvelujemme saamaa myönteistä näkyvyyttä.	Kehitämme palvelujemme markkinointia asuntomessujen tuoman kokemuksen perusteella. Reagoimme palveluhenkisesti meille tuleviin yhteydenottoihin.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskukseen johtaja
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Ratkaisuehdotuksemme ovat pitkäkestoisia.	Ennakointityöryhmän työn tuloksia tarkastellaan vuoden 2024 aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskukseen johtaja
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Muutamme tehtävänkuvia ja sopeutamme henkilöstöresursseja tarpeiden mukaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskukseen johtaja
	Tilat ovat tarkoituksenmukaiset.	Olemme tiiviissä ja jatkuvassa yhteistyössä tilapalvelujen kanssa sekä keräämme käyttäjäpalautetta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskukseen johtaja

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Lasten oikeudet ovat strukturoidusti esillä kuntaorganisaation eri tasoilla.	Kehitämme dokumentointia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Lapsiparlamentin asioita käsitellään toimielimissä.	Tuemme lapsiparlamentin aktiivista toimintaa esimerkiksi aloitteen eteenpäin viemiseksi.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.			
Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Uusi hyvinvointisuunnitelma 2025–2028 valmistuu.	Hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 arvioinnin pohjalta valmistelemme uutta hyvinvointisuunnitelmaa 2025–2028.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.			
Järjestämme monipuolisia tapahtumia hyödyntäen myös yhteistyöverkostoja.	Järjestämme monipuolisia tapahtumia hyödyntäen myös yhteistyöverkostoja.	Toteutamme päivitettyä liikuntapoliittista ohjelmaa sekä kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa. Hyödynnämme kulttuurin asiantuntijatyöryhmää.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Tuemme paikallista aktiivisuutta.	Vaikuttamistoimielinten yhteistoiminta on aktiivista.	Järjestämme vaikuttamistoimielinten yhteisiä keskustelutilaisuuksia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuse n johtaja
	Tuemme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua.	Myönnämme avustuksia ja mahdollistamme toiminnan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuse n johtaja, Kansalaisopiston rehtori
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.			
Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Nuorten moniammatillinen ohjaus- ja palveluverkosto kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja edistää toimintasuunnitelmansa toteutumista.	Vuoden 2023 tavoitteiden (Puututaan kiusaamiseen ja ehkäistään sitä. Edistetään nuorten terveyttä ja hyvinvointia. Vahvistetaan ehkäisevää päihdetyötä. Tavoitetaan nuori) toteuman ja tilastojen pohjalta laaditaan vuodelle 2024 toimintasuunnitelma.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointi-keskuksen johtaja

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
<p>Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.</p>			
<p>Huolehdimme että tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat yhdenvertaisia.</p>	<p>Huolehdimme että tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat ajan tasalla ja yhdenvertaisia.</p>	<p>Panostamme helppokulkuseen, viihtyisään ja turvalliseen ympäristöön, kuten esimerkiksi valmistelemalla Generalshagens skolaniin hissiasennusta ja edistämällä kouluruokasalien viihtyisyyttä.</p> <p>Tuemme, että uusi ammatillisen koulutuksen toimintamalli voi alkaa Loviisassa.</p>	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö</p>
<p>Mahdollistamme oppilaiden osallistumisen koulun toiminnan kehittämiseen.</p>	<p>Oppilaat- ja opiskelijat kokevat olevansa osallisia.</p>	<p>Oppilaat ja opiskelijat osallistuvat toiminnan kehittämiseen oppilas- ja opiskelijakuntien sekä Lapsiparlamentin kautta.</p>	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö</p>
<p>Panostamme oppimisen merkitykseen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.</p>	<p>Loviisalaiset lapset ja nuoret voivat hyvin ja heillä on edellytykset menestyä.</p>	<p>Taidekasvatus on olennaista lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. SKAPA-hanke jatkuu myös 2024. Hankkeen tavoitteena on nostaa taidekasvatuksen osuutta varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, lisäämällä eri taideaineiden tarjontaa ja luoda enemmän mahdollisuuksia</p>	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö</p>

		<p>poikkitaiteellisen yhteistyön avulla.</p> <p>Pedagogisen työn lisäksi varhaiskasvatuksessa tehdään vanhemmuuden tukityötä.</p> <p>Tarjoamme Loviisan mallin mukaista kerhotoimintaa kaikissa kouluissa.</p>	
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.			
Haemme aktiivisesti hankerahoitusta lasten ja nuorten tarpeet huomioiden.	Olemme tunnistaneeet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	<p>Hankerahoituksella varhaiskasvatuksessa kehitetään mm. erityisopettajille työparimallia. Työpareina työskentelevät varhaiskasvatuksen erityisopettajat toimivat työkuviensa mukaan joko konsultoivana tai yksittäisten ryhmien tai yksiköiden lisäresurssina kulloisenkin tarpeen mukaan.</p> <p>Jatkamme hyvinvointiohjaaja-toiminnan kehittämistä.</p>	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.			
Pyrimme siihen, että yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Palvelujärjestelmän rakenteilla mahdollistetaan varhaiskasvatukseen osallistumista.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö

Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.			
Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäällikkö
	Varmistetaan, että kaikkein pienituloisimmilla kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille.	Haemme aktiivisesti projektirahoituksia ja kurssialennukset suunnataan heikoimmassa asemassa oleville.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
	Koulutus on laadukasta.	Kehitämme kaikkia kouluja mm. kouluterveyskyselyn ja Teaviisarin tulosten perusteella.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutusnäällikkö
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.			
Varmistamme että henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus määräaikaisten osalta on vähintään 90 prosenttia.	Hyvän työnantajakuvan antamiseksi tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä ja huolehdimme kilpailukykyisestä palkkatasosta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäällikkö
Tuemme henkilöstön osallistumista koulutuksiin.	Koulutus suunnitelma vastaa alan tarpeita.	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäällikkö

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Saamme keskustelemalla yhteisen linjan ja yhteisymmärryksen.	Valmistelemme asiat perusteluineen hyvissä ajoin päätöksentekoon.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Edistämme osallistuvaa toimintakulttuuria.	Vastuualueet hyödyntävät monipuolisesti omia vuorovaikutusta mahdollistavia foorumeja kohderyhmän mukaan. Vuoden 2024 aikana ruokapalvelupäällikkö kuulee oppilaskuntien hallituksia ja Lapsiparlamenttia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Jatkamme osallistuvaa budjetointia.	Hyödynnämme vuoden 2023 kokemuksia osallistuvasta budjetoinnista.	Olemme mukana toteuttamassa osallistuvassa budjetoinnissa voittavaa ideaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Otamme nuorisopassin, joka on nuorille tarkoitettu hyvinvointisovellus, käyttöön.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

		Valmistaudumme koulutuksen vastualueella Wilman ja Primuksen korvaavan DigiOne-sovelluksen käyttöönottoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö
		Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön CGI Vesan viestintäpalvelu, joka sujuvoittaa henkilöstön ja lasten huoltajien välistä viestintää.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö
		Hyödynnämme viestintäasiantuntijaa keskuskohtaiseen ja ajankohtaiseen tiedottamiseen.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Kouluttaudumme vaikutusten arvioinnin käyttöön.	Varmistamme, että kaikilla vastualueilla tunnetaan lapsivaikutusten (LAVA) arviointi ja liikunta- ja liikkumisvaikutusten arviointia (LIVA).	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Otamme kasvihuonekaasupäästö- näkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.	Hankintaprosessissa suosimme hiilineutraaleja ja vähäpäästöisiä ratkaisuja.	Kaikessa toiminnassamme huomioimme kestäviä ratkaisua. Huomioimme hiilineutraalisuuden tulevan koulukuljetus- kilpailutuksen valmistelussa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.	Tulevissa investointihankkeissamme noudatamme kaupungin suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä.	Tulevat investoinnit ovat muun muassa keskustan uusi päiväkotikoti, kirjasto ja liikuntahalli. Kyseiset hanketyöryhmät huomioivat kaupungin tavoitteet päästöjen vähentämiseksi.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Liitymme kunta-alan energiatehokkuussopimukseen.	Vähennämme energiakulutusta.	Kannustamme koko keskuksen henkilöstöä tietoisesti vähentämään energiankulutustaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palvelua asiakkaan toivomalla kielellä suomeksi tai ruotsiksi.	Loviisan kansalaisopisto järjestää henkilöstölle kielikursseja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
		Tapahtumamme ovat lähtökohtaisesti kaksikielisiä.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
<p>Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.</p>	<p>Vahvistamme työkyvyn tukitoimia.</p>	<p>Toimimme Loviisan kaupungin Aktiivisen tuen mallin mukaisesti. Hyödynnämme muun muassa seuraavia keinoja: työnohjaus, Hyvän mielen työpaikka, Tyhy-aktivaattorit ja Auntie. Tapaamme säännöllisesti työterveyshuollon kanssa seurataksemme henkilöstön hyvinvointia.</p> <p>Vaateraha varhaiskasvatuksen henkilöstölle lisää Loviisan kaupungin vetovoimaisuutta työnantajana ja on konkreettinen kädenojennus työolojen parantamisen suuntaan, sekä osoitus varhaiskasvatuksen ammattilaisten työn arvostamisesta.</p>	<p>Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja</p>

Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Henkilöstön työaikaa seurataan kaikilla tasoilla. Työajan riittämättömyys tunnistetaan ja siihen puututaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Edistämme työntekijöiden itsetuntemusta mm. vuorovaikutuksen ja erilaisten itsearviointimenetelmien avulla, koska hyvä itsetuntemus luo pohjan työhyvinvoinnille ja työkyvylle.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Liitämme oman osaamisemme muiden osaamiseen ja hyödynnämme muiden asiantuntemusta.	Kevan henkilöstökyselyn tulosten perusteella kehitämme työtä yhdessä henkilöstön kanssa. Edistämme verkostoitumistaitoja.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla ja varaamme aikaa uuden oppimiseen.	Päivitämme tehtävänkuvia osaamisen ja työelämän tarpeiden osalta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt
Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu tai työyhteisöissä on käyty ryhmäkehityskeskustelut.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt

Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Mahdollistamme edellytyksiltään erilaisten työntekijöiden oppimisen.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Vastuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Toiminnan periaatteet

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimintakykyä, elinvoimaa, viihtyisyyttä ja turvallisuutta

- ohjaamalla ja valvomalla rakentamista ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä sekä perehtymällä ja ryhtymällä ilmastonmuutoksen torjumiseen vaadittaviin toimenpiteisiin
- kehittämällä kaupungin rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajantasaisia, teknisesti ja juridisesti luotettavia lakisääteisiä kaavoja, kartastoja ja rekisterejä sekä muita tarvittavia tietokantoja
- rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla tiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista
- huolehtimalla metsistä
- tukemalla elinkeinoelämää ja kaupungin elinvoiman kehittymistä
- edistämällä matkailua
- maaseututoimen avulla
- työllisyyspalveluilla.

Loviisan kaupunki huolehtii myös Lapinjärven kunnan rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallinto-, talous- ja toimistopalvelut
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- kaupunkisuunnittelu
- infrastruktuuri (sisältäen maaseututoimen ja hulevesitaseyksikön)
- tilapalvelu
- elinkeino- ja työllistämispalvelut ja kehittäminen.

Toiminnan painopisteenä on

- edistää elinkeinoelämää, yrittäjyyttä ja asukasmäärän kasvua tehokkaalla maankäytön suunnittelulla, kaavoituksella ja tonttitarjonnalla
- edistää kaupungin elinvoimaa yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnatuilla elinkeinopoliittisilla toimilla ja kehittämistoimilla
- turvata lakisääteiset palvelut ja ylläpitää palvelutasoa
- sähköisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto, työvälineiden päivittäminen
- elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminnan ja palveluiden viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen ja nopeuttaminen sekä tiedonsaannin selkeyttäminen ja internetsivujen parantaminen
- palautekanavien ja palautteen käsittelyn kehittämisen jatkaminen
- TE-palveluiden muutoksiin varautuminen ja toiminnan sopeuttaminen työllisyyspalveluissa

- toteuttaa ilmastonmuutoksen torjumiseen ja siihen sopeutumiseen vaadittavia toimenpiteitä
- rakentamisen kustannustehokkuuden parantaminen
- infrastruktuuriolosuhteiden tehtävien ja toiminnan kehittäminen
- osallistamisen lisääminen ja kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen
- toimivat ja terveet hyväkuntoiset rakennukset
- huomioida asukkaat ja käyttäjät sekä kuunnella heitä uusissa alueissa ja rakennuksissa suunniteltaessa
- ennustettava ja tasapainoinen talous
- henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen ja tehtävien sisältöjen
- elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta käsittelee kahdesti vuodessa vastuualueen (lautakuntataso) avaintavoitteiden toteutumista.

Riskien arviointi

- Kansanvälisen tilanteen epävarmuusvaikutukset jatkuvat
- Kilpailu osaavasta henkilöstöstä. Vaihtuvuus ja rekrytointivaikeudet vaikeuttavat toimintaa, vaarantavat palvelutason, vaikeuttavat kehityssuunnitelmien toteuttamista ja aiheuttavat kuormitusta olemassa olevalle henkilökunnalle.
- Henkilöstövajaus tilapalveluissa aiheuttaa viivettä rakennusprojekteissa ja kasvattaa entisestään korjausvelkaa.
- On huolehdittava, että keskuksen lakisääteiset palvelut pystytään tuottamaan.
- Sisäilmaongelmien aiheuttamat terveys ja taloudelliset riskit.
- On huolehdittava katuverkon ja erityisesti jalankulku- ja pyöräteiden kunnosta, jotta vältytään korvausvaatimuksilta.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä ylläpitää Loviisan kaupungin korkeita työmarkkinatukimaksuja.
- TE-palveluiden uudistuksen valmistelun onnistuminen vaikuttaa tuleviin työvoimaviranomaisen toimintamaksuihin sekä työmarkkinatukimaksuihin

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2115 Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023 muutoksineen	TALOUSARVIO 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025	TALOUS- SUUNNITELMA 2026
Myyntituotot	1 024 002	871 400	853 000	870 000	870 000
Maksutuotot	634 159	654 600	323 100	652 600	652 600
Tuet ja avustukset	346 740	330 000	345 000	310 000	310 000
Vuokratuotot	1 057 284	4 176 200	4 741 200	4 116 200	4 116 200
Muut toimintatuotot	509 435	343 200	205 000	223 200	223 200
Toimintatuotot	3 571 620	6 375 400	6 467 300	6 172 000	6 172 000
Valmistus omaan käyttöön	78 028	120 000	40 000	90 000	90 000
Henkilöstökulut	-4 611 177	-5 089 177	-5 297 517	-5 437 233	-5 600 233
Palveluiden ostot	-9 581 497	-6 131 020	-6 570 328	-6 636 328	-6 702 328
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 142 766	-3 044 110	-3 081 760	-3 041 668	-3 060 568
Avustukset	-1 601 538	-1 803 400	-1 814 400	-1 814 400	-1 814 400
Muut toimintakulut	-509 195	-444 980	-512 480	-562 480	-618 480
Toimintakulut	-19 446 173	-16 512 689	-17 276 485	-17 492 108	-17 796 009
Toimintakate, ulkoinen	-15 796 525	-10 017 289	-10 769 185	-11 230 108	-11 534 009
Poistot ja arvonalentumiset	-5 885 171	-5 978 852			
Sisäiset erät	-12 231 926	9 214 151			
Laskennalliset erät	-672 224	-1 017 836			

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2024 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.			
Sujuvoitamme yritystonttien luovutusprosessia.	Luomme uuden prosessin nykyisen luovuttamisprosessin tilalle.	Kehitämme aluehinnoittelua ja tontinluovutusprosessia.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, elinvoimankehittäjä
Tuemme yritystonttien rakentamisen lupa- ja toteuttamisprosesseja.	Kaavoitamme uusia T-merkinnällä olevia teollisuustontteja.	Selvitämme alueet, jonne T-merkinnällä olevia teollisuustontteja voidaan kaavoittaa ja varaamme kaavoitukselle riittävät resurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	
Monipuolistamme yritystonttitarjontaa.	Kaavoitamme eri tyypisiä ja eri kokoisia yritystontteja.	Räätälöimme tontteja kysynnän mukaan.	
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Negatiivinen palaute keskuksen toiminnasta vähenee. Palvelumielikuva paranee.	Lisäämme ja parannamme tiedottamista ja viestintää.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskus
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.			
Lisäämme yleiskaavataso maankäytön suunnittelua.	Yleiskaavoitukselle varataan riittävät henkilö- ja määräraharesurssit.	Syksyllä 2023 perustetun kaavasunnittelijan toimen työpanos kohdennetaan yleiskaavoitukseen ja sitä valmistelemaan työhön.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö

Aloitamme asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön ja asemakaavojen ajantasaistamisen.	Käynnistämme systemaattisen asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön.	Käymme systemaattisesti läpi voimassa olevat asemakaavat ja arvioimme kaavojen ajantasaisuutta. Varaamme kaavoitukseen riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö
Aktivoimme ja kehitämme tonttitarjontaa, sekä edistämme erilaisten asumismuotojen kirjoa.	Selvitämme tonttitarjonnan nykytilannetta, arvioimme kysyntää ja tulevaa tarvetta, huomioimme tarpeet kaavoituksessa.	Luomme ajantasaisen kaava- ja tonttivarantotietokannan, jota hyödynnetään jatkossa kaavoitusohjelman laadinnassa sekä tulevien infrainvestointien suunnittelussa.	Kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, infrastruktuuripäällikkö
Parannamme Loviisan ja palveluiden saatavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.			
Edistämme joukkoliikennettä ja toteutamme väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa.	Atomitien suunnittelu jatkuu	Edistämme hanketta yhdessä ELY-keskuksen ja paikallisten toimijoiden kanssa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuripäällikkö, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö
Jatkamme kävelyn ja pyöräilyliikenteen ohjelman edistämistä.	Pyöräily- ja kävelyedistämishjelman toimenpiteet	Toteutamme ohjelmaa.	
Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.			
Varmistamme Loviisan TE-palveluja osana Itä-Uudenmaan yhteistä 'työllisyysaluetta'.	Työllisyyspalvelut vastaavat paremmin työvoimantarvetta ja koulutusmahdollisuuksia.	Lisäämme oppisopimuskoulutusta ja laajennamme työllisyyspalveluiden osaamista.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, työllisyyskoordinaattori
Jatkamme elinvoimaohjelman toteuttamista ja Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Yhteistyön vaikuttavuuden kasvaminen	Raportointi ja sen seuranta, tiheät yhteistyötapaamiset, toiminnan painopiste-alueiden määrittely	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta

Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Veto- ja pitovoiman paraneminen, matkailukiinnostuksen kasvu	Määritämme ja toteutamme veto- ja pitovoiman vahvistamiseen liittyvien toimenpiteet. Seuraamme Cursor-sopimuksen mukaista raportointia ja määrittelemme painopistealueet.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä
Tuemme kaupungin kehitystä pitkäjänteisellä maankäyttöpolitiikalla.	Huolehdimme riittävästä raakamaareservistä, kaavavarannosta, tonttivarannosta ja varaudumme yleiskaavoissa tulevaan tarpeeseen ja pidämme asemakaavat ajantasalla.	Riittävän ajoissa toteutettu nykytilanne ja tulevat tarpeet huomioiva kaavoitus ja systemaattinen maanhankinta.	Kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta
Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Matkailukiinnostuksen kasvu ja muuttovirran lisääminen	Jatkamme Kuningattarenrannan hyödyntämistä tonttimarkkinoinnissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä, maankäyttöinsinööri
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme on mahdollisimman suunnitelmallista ja ennakoivaa. Seuraamme taloutta entistä tarkemmin ja huomioimme kustannustehokkuuden kaikessa toiminnassamme joka tasolla.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutu-lautakunta, rakennus- ja ympäristö-lautakunta, kaikki keskuksen vastuualueet
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Tehostamme sähköisiä palveluita ja otamme käyttöön sähköisiä työvälineitä.	Kehitämme sähköisiä lupapalveluita asiakkaille helppokäyttöisemmäksi. Luovumme paperisista rakennuslupahakemuksista ja päätöksistä. Infra- ja tilapalvelut ottavat käyttöön sähköisen dokumentointityökalun	Koko keskus

	Parannamme asiakaspalvelua.	<p>Jatkamme verkkosivujen uudistamista niin, että ne palvelevat asiakkaita paremmin ja kattavammin.</p> <p>Päivitämme verkkosivujamme jatkuvasti.</p> <p>Käytämme myös jatkossa puhelinaikoja ja palautepuhelinta.</p> <p>Tiedotamme ajankohtaisista asioista entistä paremmin.</p>	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt
--	-----------------------------	---	---

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Toteutamme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	<p>Keskuksesta osallistuu edustaja Lapsiystävällinen kunta -työryhmään.</p> <p>Tutustumme toimintasuunnitelmiin ja toteutamme niitä osaltamme mahdollisuuksien mukaan.</p>	Koko keskus
Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Vaikutus näkyy tilaajan toiminnassa.	Otetaan huomioon tilaajan tarpeen mukaan	Koko keskus
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.			
Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa. Osallistumme luonnon	Jatkamme rakennetun ympäristön valvonnan tehostamista.	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta suorittaa katselmuskierroksen.</p> <p>Katselmuskierroksen lisäksi ympäristövalvoja suorittaa rakennetun ympäristön</p>	Johtava rakennustarkastaja, ympäristöpäällikkö

monimuotoisuutta edistäviin hankkeisiin. Edistämme ympäristön viihtyisyyttä myös toimivan valvonnan kautta.		valvontaa koko kaupungin alueella.	
	Edistämme luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukevia hankkeita.	Ympäristönsuojeluyksikkö osallistuu mahdollisiin luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukeviin hankkeisiin (esimerkiksi METSO- tai Helmi-ohjelmien kautta toteutettaviin hankkeisiin) yhdessä keskuksen muiden yksiköiden sekä ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Jatkamme kaikille avoimien luontoretkien järjestämistä.	Ympäristöpäällikkö
	Suoritamme lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisen toiminnan suunnitelmallista valvontaa.	Valvomme lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisia toimijoita ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.	Ympäristöpäällikkö
	Jatkamme tehostettua jätevesivalvontaa.	Jatkamme taajama-, pohjavesi- ja ranta-alueilla sijaitsevien kiinteistöjen jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevaa järjestelmällistä valvontaa.	Ympäristöpäällikkö
	Säilytämme luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristöä.	Pyrimme edistämään kaavoituksessa ratkaisuja, jossa erityisesti huomioidaan luonnon monimuotoisuus ja kulttuuriympäristöt. Yleiskaavoissa kiinnitetään huomiota ilmastovaikutusten arviointiin.	Kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, kaavoittajat
	Otamme käyttöön RAMS-luokituksen.	Määrittelemme alueet RAMS-luokituksen mukaisesti yhteistyössä ympäristönsuojeluyksikön kanssa.	Infrastruktuuri-päällikkö, maaseutupäällikkö, kaupungin-puutarhuri
Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.	Vähennämme korjaustarpeessa olevien rakennusten määrää.	Peruskorjaamme tai korvaamme uudella ainakin yhden rakennuksen. Myydään tai puretaan tarpeettomat rakennukset.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, tilapäällikkö

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Ylläpidämme jatkuvasti ammattitaitoa.	Henkilökunta osallistuu säännöllisesti muun muassa lainsäädäntömuutoksia koskevaan ajankohtaiskoulutukseen.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, päälliköt, henkilökunta
	Yhteistyö hakijoiden ja päättäjien kanssa ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sisällä	Avoin, osallistava ja rakentava yhteistyö päätöksentekoprosessissa	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, rakennus- ja ympäristö-lautakunta, maaseutulautakunta, keskuksen henkilökunta
		Jatkamme ennakoivaa yhteistyötä esimerkiksi ympäristönsuojelun lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisten toimijoiden kanssa sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden osastojen kanssa.	Ympäristöpäällikkö

Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Tiedotamme hakemuksista, päätöksistä ja hankkeista.	Huolehdimme siitä, että tarpeellista ja ajankohtaista tietoa jaetaan eri tiedotuskanavissa.	Koko keskus
Jatkamme osallistuvaa budjetointia.	Jatkamme osallistavan budjetoinnin mallin käyttöä.	Kehitämme osallistavan budjetoinnin käyttöä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Kehitämme keskuksen tiedottamista.	Toteutamme viestintäsuunnitelman mukaisia toimia.	Koko keskus
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Käytämme vaikutusten arviointia päätöksenteon yhteydessä.	Käytämme vaikutusten arviointia olennaisissa päätöksissä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Otamme kasvihuonekaasupäästö näkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Olemme mukana koko kaupunkia koskevan hiilineutraaliusohjelman laadinnan käynnistämisessä. Pyrimme siirtymään uusiutuvan dieselin käyttöön kaupungin ajoneuvoissa. Huomioimme energia-asiat rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen yhteydessä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuri-päällikkö, tilapäällikkö
Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.	Helpotamme uusiutuvan energian tuottamis- ja käyttämiskäytöksiä ja siirtymistä.	Selvitämme selvityksin ja kaavoituksen keinoin energiantuotantoon soveltuvien alueiden edellytyksiä. Otamme uusiutuvan energian tarpeet huomioon kaavoituksessa myös tontti- ja korttelitasolla. Selkiytämme energiaratkaisuja koskevia lupa- ja kaavoitusprosesseja.	Kaupunkisuunnittelu osaston päällikkö, johtava rakennustarkastaja

Liitymme kunta-alan energiategohkkuussopimukseen.		Liitymme kunta-alan energiategohkkuussopimukseen vuoden 2024 aikana.	
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Henkilökunta osallistuu tarvittaessa kursseille.	Koko henkilökunta

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Joustavat työjärjestelyt Resurssien ja työmäärän kohtaaminen Ohjohtamiseen puuttuminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät

Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja sen esiin tuominen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja vastuun antaminen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Päivitämme tehtäväkuvat tarvittaessa.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu tai työyhteisöissä on käyty ryhmäkehityskeskustelut.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Pidämme kehityskeskustelut.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työ helpottuu ja on mielekkäämpää.	Osallistumme koulutuksiin.	Kaikki työntekijät

INVESTOINNIT

Demokratiapalvelut

Hanke	Kustannus- arvio	ta 2024	ts 2025	Pitemmän ajan suunnitelma				
				2026	2027	2028	2 029	
Yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Johtokeskus	1 000		1 000					
Maanhankinta	1 200	200	200	200	200	200	200	200
Alle 100 000 euron hankkeet								
Sähköinen arkisto	50	50						
Kokouslaitteisto	35	35						
Varautuminen ja valmiussuunnitelmien laitehankinnat	50				50			
Investointimenot yhteensä	2 335	285	1 200	200	250	200	200	200
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Kiinteistöjen myynti	-300	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Rakennusten myynti	-900	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Investointien tulorahoitus yhteensä	-1 200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Investointimenot netto	1 135	85	1 000	0	50	0	0	0

Kaupunginkansliakeskus

Hanke	Kustannus- arvio	ta 2024	TS 2025	Pitemmän ajan suunnitelma				
				2026	2027	2028	2 029	
Yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Alle 100 000 euron hankkeet								
Investointimenot yhteensä:	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Investointien tulorahoitus yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointimenot netto	0	0	0	0	0	0	0	0

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Hanke	Kustannus- arvio	TA 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
			TS 2025	2026	2027	2028	2029
Yli 100 000 euroa hankkeittain:	33 335	7 500	11 550	6 950	3 750	2 850	0
Liikuntahalli, laaja							
Hankesuunnitelma	10 000	150	4 000	5 800			
Isnäsin koulukeskus							
Hankesuunnitelma, vanhan koulun korjaus ja päiväkotijärjestelyt	805	50	550				
Generalshagens skola							
Hankesuunnitelma, peruskorjaus	4 000	1 000	2 850				
Valkon koulu							
Ikkunoiden korjaus	500			50	450		
Sävträsk skola							
Talotekniikka, pintaremontti	120	120					
Tesjoen koulu							
Hankesuunnitelma; ilmanvaihto, talotekniikka ja puutyöluokka	100				100		
Ikkunoiden korjaus, julkisivu	850						
Ruukin koulu							
Suunnittelu, koulun julkisivu ja öljylämmityksen korvaaminen		50	400				
Skeittipuisto							
Ikkunoiden korjaus, julkisivu	520	400			100		
Skeittipuisto							
Ikkunoiden korjaus, julkisivu	120	110					
Urheilupaviljonki							
Öljylämmityksen korvaaminen, ilmanvaihto, suojeltu rakennus	500					500	
Päiväkoti-investointi							
Päiväkoti (hankesuunnitelma uudelle päiväkodille)	7 800	3 800	3 700				
Hembackan päiväkoti							
Lämmitysjärjestelmä, pinnat	300				300		
Koskenkylän päiväkoti							
Katto ja julkisivu	300				300		
Valkon päiväkoti							
Siirrettävät moduulit	1 100	1 100					
Varaus siirrettäviin moduuleihin							
Varaus siirrettäviin moduuleihin	1 000			1 000			
Ruokapalvelun yksiköiden keittiölaitteiden (tiskikone, uuneja) uusinta							
Ruokapalvelun yksiköiden keittiölaitteiden (tiskikone, uuneja) uusinta	170	170					
Kirjasto ja kulttuuritalo							
Kirjasto ja kulttuuritalo	5 000		50	100	2 500	2 350	
Forum käyttövesiputkisto ja viemäri							
Forum käyttövesiputkisto ja viemäri	150	150					
Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu+ sivistys- ja hyvinvointikeskus)		367	350	350	350	350	350
Julkisivujen kunnostaminen, useita kohteita							
Hembackan päiväkoti		20					
Stallet Liljendalissa		10					
Liljendalin kirjasto		15					
Pihat ja alueet							
Tesjoen lähiliikuntapaikan kunnostus			90				
Agricolahallin salibandykaukalo		12					
Kaukalo Generalshagens skola				20			
Piharakennuksia kouluille		90					
Suojakatokset päiväkodeille		80					
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset							
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset		30					
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset		30					
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset		30					
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset		80					
Kansalaisopisto - lämminvesipuolen ongelmien korjaaminen							
Kansalaisopisto - lämminvesipuolen ongelmien korjaaminen		80					
Koneet ja laitteet		20					
Harjurinteen kokoustilan näyttökangas		20					
Investointimenot yhteensä	33 335	7 887	11 900	7 300	4 100	3 200	350
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Lähiliikuntapaikat, avustukset 30 %	-30		-30				
Skeittipuisto, avustukset 30%	-35	-35					
Kulturfonden avustus kirjasto ja kulttuuritalo	-1 000				-1 000		
Aluehallintoviraston liikuntahallin avustus			-750				
Investointien tulorahoitus yhteensä	-1 065	-35	-780	0	-1 000	0	0
Investointimenot netto	32 270	7 852	11 120	7 300	3 100	3 200	350

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Hanke	Kustannus- arvio	TAE 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
			TS 2025	2026	2027	2028	2029
Yli 100 000 euroa hankkeittain:	6 100	1 355	325	2 405	1 595	225	225
Päälaiturin kunnostus, vierasvenesatama	1 100			1 100			
Helsingintien silta kuntokartoitus ja suunnitelma		30					
Kikatuskuja	200	200					
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	600	100	100	100	100	100	100
Ulkovaistuksen perusparannus	750	125	125	125	125	125	125
Siltojen perusparannus	500	500					
Kauppa ja teollisuusalueiden kadut							
Sahaniemen laiturin purku	400	400					
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen työkone							
Uudet kevyenliikenteen väylät	1 000			500	500		
Kevyenliikenteen tie MT176, Kuggom–Hardom	1 200		50	580	570		
Sahaniemen puhdistaminen	350		50		300		
Yli 100 000 euroa hankkeittain:	500	500	0	0	0	0	0
Pääterveysasema							
Talotekniikan ja julkisivun saneeraus	500	500					
Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)	1 515	265	250	250	250	250	250
<i>Camping lisämajoitustarpeet</i>		30					
<i>Camping asiakaskeittiön uusiminen ja lattian korjaus</i>		20					
<i>Varikon piha asfaltointi ja katon uusiminen</i>		50					
<i>Maaseututoimiston tilamuutokset</i>		50					
<i>Laivasillan lava</i>		15					
<i>Liikuntahallin lattiakorjaukset ja tutkimukset</i>		20					
<i>Viirilän museon ulkorakennuksen katto</i>		20					
<i>Nuorten paja tilamuutokset</i>		60					
Alle 100 000 euron hankkeet (infrastruktuuri)	8 500	1 000	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
<i>(Alustava jako)</i>							
<i>Katujen peruskorjaus</i>		200					
<i>Katusuunnittelut</i>		50					
<i>Siltojen peruskorjaus</i>		50					
<i>Kestopäällysty</i>		350					
<i>Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen koneet</i>		40					
<i>Liikenneturvallisuustoimenpiteet</i>		50					
<i>Bastionin palaneiden suojakatosten uusiminen</i>		30					
<i>Taikarannan hyppytorni</i>		30					
<i>Puistot</i>		50					
<i>Liikuntapaikkojen peruskorjaus</i>		50					
<i>Koirapuisto</i>		50					
<i>Leikkipaikat</i>		50					
Alle 100 000 euron hankkeet (kaupunkisuunnittelu sekä rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu)							
<i>GPS-vastaanotin</i>	22	22					
Investointimenot yhteensä	16 637	3 142	2 075	4 155	3 345	1 975	1 975
Investointien tulorahoitus						0	0
Investointien tulorahoitus yhteensä	-50	0	0	0	0	0	0
Investointimenot netto	16 587	3 142	2 075	4 155	3 345	1 975	1 975

Taseyksikkö Hulevesi

Hanke	Kustannus- arvio	TS 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
			TS 2025	2026	2027	2028	2029
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>	1 920	320	320	320	320	320	320
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	600	100	100	100	100	100	100
Kauppa ja teollisuusalueiden kadut	420	70	70	70	70	70	70
Kauppa- ja teollisuusalueiden esirakentaminen	300	50	50	50	50	50	50
Katujen peruskorjaus	600	100	100	100	100	100	100
Investointimenot yhteensä	1 920	320	320	320	320	320	320
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Investointien tulorahoitus yhteensä:	0	0	0	0	0	0	0
Investointimenot netto	1 920	320	320	320	320	320	320

Yhteenvedo suuret hankkeet

Hanke	Kustannus- arvio	TAE 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
			TS 2025	2026	2027	2028	2029
Liikuntahalli	10 000	150	4 000	5 800	0	0	0
Generalshagenskola	4 000	1 000	2 850				
Päiväkoti-investoinnit	7 800	3 800	3 700	0	0	0	0
Kirjasto	5 000	0	50	100	2 500	2 350	0
Yhteensä	26 800	4 950	10 600	5 900	2 500	2 350	0

Kaupunki yhteensä

	Kustannus- arvio	TS 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
			TS 2025	2026	2027	2028	2029
Investointimenot yhteensä:							
Demokratiapalvelut	2 335	285	1 200	200	250	200	200
Kaupunginkansliakeskus	0	0	0	0	0	0	0
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	33 335	7 887	11 900	7 300	4 100	3 200	350
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	16 637	3 142	2 075	4 155	3 345	1 975	1 975
Taseyksikkö Hulevesi	1 920	320	320	320	320	320	320
Investointimenot yhteensä	54 227	11 634	15 495	11 975	8 015	5 695	2 845
Investointitulot yhteensä:							
Demokratiapalvelut	-1 200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Kaupunginkansliakeskus							
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	-1 065	-35	-780		-1 000		
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus							
Taseyksikkö Hulevesi							
Investointitulot yhteensä	-2 265	-235	-980	-200	-1 200	-200	-200
KAUPUNKI YHTEENSÄ NETTO	51 962	11 399	14 515	11 775	6 815	5 495	2 645

Koko valtuustokauden (2022-2025) investointitaso pitäisi olla enintään 30 miljoonaa euroa, mikä tulee tarkentaa ensi vuoden talousarviovalmistelussa. Muuten investointisuunnitelma ja sen velkakehitys eivät ole kestäviä.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS, INVESTOINNIT 2024–2029, 1 000 euroa

Hanke	Kustannus- arvio	TAE 2024	TS 2025	Pitemmän ajan suunnitelma			
				2026	2027	2027	2029
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>							
Vanhoiden johtojen saneeraus	6 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Jätevedenpuhdistamot	600	100	100	100	100	100	100
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>	1 860	310	310	310	310	310	310
Vesiliikelaitos menot yhteensä	8 460	1 410	1 410	1 410	1 410	1 410	1 410
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Vesiliikelaitos tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	0
Vesiliikelaitos investointimenot netto	8 460	1 410	1 410	1 410	1 410	1 410	1 410

YHTEENSÄ Kaupunki ja vesiliikelaitos
Netto

13 044 16 905 13 385 9 425 7 105 4 255
12 809 15 925 13 185 8 225 6 905 4 055

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

Henkilöstösuunnittelu 2024–2026

Loviisan kaupungin toiminta on järjestetty vuodesta 2019 lähtien uudistetun organisaatorakenteen mukaisesti. Koko organisaation henkilöstöresurssin kokonaiskäyttö väheni vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 tasoon. Vuoden 2023 alusta noin kolmasosa kaupungin henkilöstöstä siirtyi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelukseen.

Suunnittelukaudella esihenkilöiden osaamista ja työkykyjohtamista vahvistetaan edelleen. On tärkeää, että jo aloitettuja työtyytyväisyyden ja työssä jaksamisen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista jatketaan katkeamattomasti.

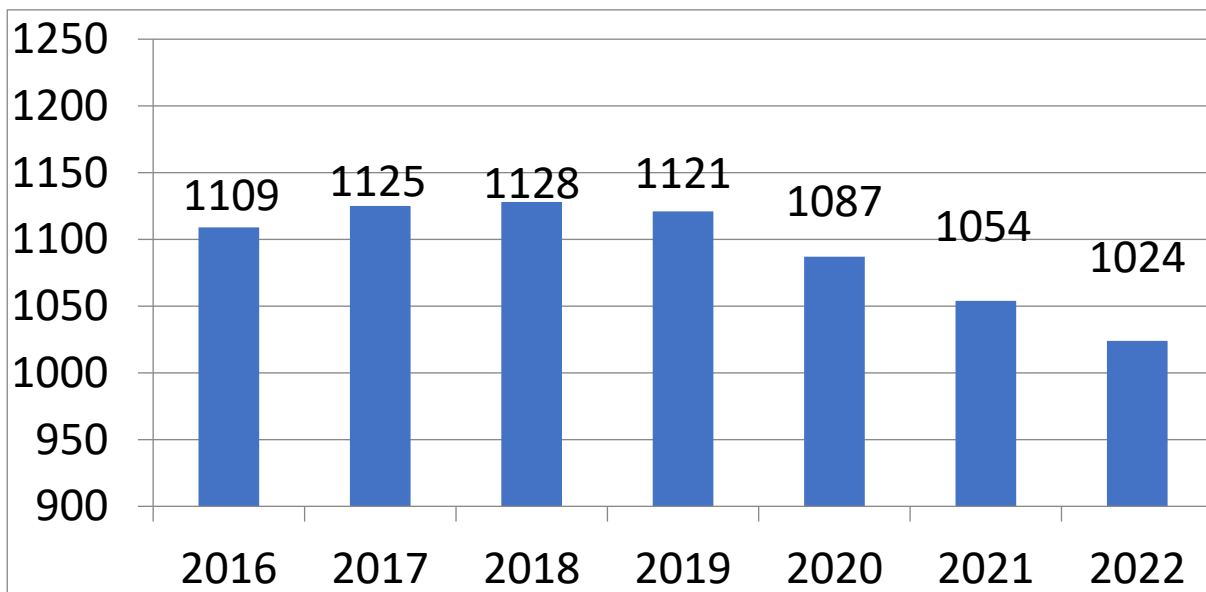
Terveysperusteisten poissaolojen (sairauspoissaolot) kehitykseen ja näiden ennaltaehkäiseviin ja vähentäviin toimenpiteisiin kiinnitetään edelleen huomiota suunnittelukauden aikana.

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset (2022-2025) ovat voimassa 30.4.2025 asti.

Tehtyjen sopimusratkaisujen johdosta henkilöstökustannukset nousevat 3 prosenttia vuonna 2024. Vuodelle 2025 korotusten prosentiosuutta ei ole vielä määriteltä, koska nykyinen sopimuskausi päättyy huhtikuussa 2025.

Virkojen ja tehtävien täyttö perustuu täyttölupamenettelyyn ja siihen liittyvät tarkemmat määräykset annetaan talousarvion täytäntöönpanoa koskevassa ohjeistuksessa. Eläköitymisiä ja muuta normaalia henkilöstövaihtuvuutta seurataan edelleen tiiviisti.

Kevan laatimien eläkepoistumaennusteiden mukaan vanhuuseläkkeelle arvioidaan jäävän noin 15-20 henkilöä vuosittain jaksolla 2024-2029. Eläkkeelle voi jäädä joustavasti 64–69 vuoden ikäisenä, minkä vuoksi vuosittaista eläkepoistumaa on vaikea ennakoita.

Loviisan kaupungin henkilöstö ilman vesiliikelaitosta (vakinaiset ja määräaikaiset, pois lukien sivutoimiset) vuosina 2016–2022 (31.12. tilanteen mukaan).

Nimike/Benämning	Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2022	Henkilötyö- vuodet/ Årsverken 2023	Henkilötyö- vuodet/Års verken 2024	Muutos / Förändring 2023-2024
------------------	----------------------------	---------------	--	---	---	-------------------------------------

KAUPUNGINHALLITUS/STADSSTYRELSEN

Kaupunginjohtaja-Stadsdirektör	sop.	V,T	1	1	1	
Projektipäällikkö-Projektchef			1	1	0	-1
Projektkoordinaattori-Projektkoordinatör			0,2	1	0	-1
Aluevastaava-Områdesansvarig			1	1	0	-1
Tiedottaja-Informatör			1	1	0	-1
Yhteensä- Sammanlagt			4,2	5	1	-4
Kaupunginhallitus, yhteensä/ Stadsstyrelsen, totalt			4,2	5	1	-4

KAUPUNGINKANSLIAKESKUS/STADSKANSLICENTRALEN

KAUPUNKIKANSLIAPALVELUT/ STADSKANSLITJÄNSTER

Kaupunginkansliakeskuksen johtaja-Direktör för stadskanslicentralen	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	0	0	0
Hallintojohtaja-Förvaltningsdirektör	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T		1	1	0
Johdon assistentti-Ledningens assistent	01TOI060		1	1	1	0
Toimistosihtööri-Byråsekreterare	01TOI060		1	2	2	0
Arkistonhoitaja-Arkivskötare	01TOI060		1	1	1	0
Asiakasneuvoja-Kundrådgivare	01TOI060		4,1	4	3	-1
Kokousemäntä-Mötesvärdinna	01TOI060		0,6	0	0	0
Viestintä- ja markkinointiasiantuntija - Sakkunnig i kommunikation och marknadsföring	01ASI040		1	1	1	0
Viestintäsunnittelija- Kommunikationsplanerare	01TOI060		1	1	1	0
Viestintäassistentti - Kommunikationsassistent	01TOI060		1	1	0	-1
Kielenkääntäjä-Translator	01ASI040		3	3	3	0
Yhteensä- Sammanlagt			14,7	15	13	-2

TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT / EKONOMI- OCH PERSONALTJÄNSTER

Talouspäällikkö-Ekonomischef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	0	0	0
Talousjohtaja-Ekonomidirektör	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T		1	1	0
Controller	01ASI040		3,6	2,4	2	-0,4
Kirjanpitäjä-Bokförare	01TOI060			1	1	0
Pääkirjanpitäjä-Huvudbokförare	01ASI040		1	1	1	0
Taloussihtööri-Ekonomisekreterare	01TOI060		1	1	1	0
Reskontranhoitaja-Reskontraskötare	01TOI060		2	1,4	1	-0,4
Henkilöstöpäällikkö-Personalchef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	1	1	0
Työhyvinvointikoordinaattori-Arbetshälsokoordinator	01ASI040	1)	1	1	0	-1
Henkilöstösihtööri-Personalsekreterare	01TOI060	2)	2	0	0	0
HR- asiantuntija- HR- sakkunnig	01ASI040	2)		2	2	0
Yhteensä-Sammanlagt			12,6	11,8	10	-1,8

- 1) Työhyvinvointikoordinaattorin tehtävät siirretty HR-asiantuntijoille- Arbetsvälfärdskoordinatorns uppgifter överförts till HR- sakkunniga
- 2) Henkilöstösihteerin tehtävänimike muutettu / Personalsekreterarnas titel förändrats

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIAPALVELUT/ DATA- OCH KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

Tietohallintopäällikkö-Dataförvaltningschef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	1	1	0
Atk-suunnittelija-Adb-planerare	01ICT040		5	0	0	0
ICT-asiantuntija- ICT- sakkunnig	01ICT040			5	5	0
ICT-tukihenkilö -ICT stödperson -31.12.2023	01ICT060		1	1	0	-1
Yhteensä-Sammanlagt			7	7	6	-1

Kaupunginkansliakeskus, yhteensä/ Stadskanslicentralen, totalt

34,3	33,8	29	-4,8
-------------	-------------	-----------	-------------

Nimike/Benämning	Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2022	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2023	Henkilötyö vuodet/Års verken 2024	Muutos/ Förändring 2023-2024
ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS/ CENTRALEN FÖR NÄRINGS- OCH INFRASTRUKTUR						
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning						
Keskuksen johtaja-Centralens direktör		ei hinnoittelua/ ingen lönesättning V,T	1	1	1	0
Toimistosiihteeri-Byråsekreterare		01TOI060	3	3	3	0
Kopiointi- ja tulostusvastaava-Ansvarig för kopiering och utskrift		01TOI060	1	1	1	0
Taloussiihteeri-Ekonomisekreterare		01TOI060 1)			1	1
Viestintäsiihteeri -		01ASIO40	1	1	1	0
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu, yhteensä/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning, sammanlagt			6	6	7	1
Elinkeinopalvelut ja kehittäminen/Sysselsättnings-tjänster och utveckling						
Elinvoimakehittäjä		ei hinnoittelua/ ingen lönesättning V,T	1	1	1	0
Elinkeinopäällikkö-Näringslivschef			0	0	0	0
Työllisyyskoordinaattori		V,T	1	1	1	0
Elinkeinopalveluiden koordinaattori		01ASIO40	1	1	1	0
Leirintäaluevastaava		01ASIO40 2)	0,6	0,7	1	1
Yhteensä-Sammanlagt			3	3	4	1
Työllisyyspalvelut/Sysselsättnings-tjänster						
Työllistämiskoordinaattori-Sysselsättningskoordinator		ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	0	0	0	0
Työönvalmentaja-Arbetsstränare		04SOS050	0	0	0	0
Yksilövalmentaja-Personlig handledare		04SOS050	2	2	1	-1
Työvalmentaja-Arbetshandledare		04SOS06A	3	3	2	-1
Yhteensä-Sammanlagt			5	5	3	-2
Matkailu/Turism						
Matkailutoimisto/Turismbyrån						
Matkailusiihteeri-Turistsekreterare		01TOI060	0	0	0	0
Matkailuneuvoja-Turistinformator		02VAP060	0	0	0	0
Elinkeinopalvelut ja kehittäminen yhteensä/ Sysselsättnings-tjänster och utveckling, sammanlagt			8	8	7	-1
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu/ Byggnadstillsyn och miljövård						
Rakennusvalvonta/Byggnadstillsyn						
Johtava rakennustarkastaja-Led.byggnadsinspektör		50101011 V,T	1	1	1	0
Lupatarkastaja-Byggnadslovsinspektör		50102014 V,T				
Rakennustarkastaja-Byggnadsinspektör		50102014 V,T	2	2	2	0
Ympäristövalvoja-Miljöövervakare		50102014 V,T	0,5	0,5	0,5	0
Lupasihteeri-Tillståndssekreterare		01TOI060	1,5	1,5	1,5	0
Toimistosiihteeri-Byråsekreterare		01TOI060				
Yhteensä/Sammanlagt			5	5	5	0
Projektityöntekijä - Projektarbetare		3)	1	1	1	0
Ympäristönsuojelu/Miljövård						
Ympäristöpäällikkö-Miljöchef		50101011 V,T	1	1	1	0
Ympäristönsuojelutarkastaja-Miljövärdinspektör		50102014 V,T	2	2	2	0
Ympäristövalvoja-Miljöövervakare		50102014 V,T	0,5	0,5	0,5	0
Lupasihteeri-Tillståndssekreterare		01TOI060	0,5	0,5	0,5	0
Yhteensä/Sammanlagt			4	4	4	0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, yhteensä/ Byggnadstillsyn och miljövården, sammanlagt			10	10	10	0

**Kaupunkisuunniteluosasto/
Stadsplaneringsavdelningen**

Osaston päällikkö

1	1	1	0
1	1	1	0
1	1	1	0
1	2	2	0
0	0	0	0
1	1	1	0
5	6	6	0

**Kaupunkisuunnittelutiimi
Stadsplanerings-team**

(kaupungeedeetti)

Kaavoitusarkkitehti

50101011 V, T

Kaavoittaja

V, T

Kaavasuunnittelija-Planerare

50102014

Kaavasuunnittelija-Planerare Asuntomessut, AK arviointi

50102014

Suunnitteluavustaja

50104018

Yhteensä/Sammanlagt

0	1	1	0
1	1	1	0
1,5	1	1	0
1	1	1	0
3,5	4	4	0

Paikkatietotiimi

GIS-team

Paikkatietosuunnittelija-GIS-handläggare

50102014

Paikkatietoinsinööri, GIS-ingenjör

50102014

Mittausetumies-Mättningsförmän

50104018

Kartoittaja (päättös KH kevät 2021)

50104018

Yhteensä/Sammanlagt

1	1	1	0
1	1	1	0
1	1	1	0
1	1	1	0
4	4	4	0

Maanmittaus tiimi

Lantmäteri team

Kaupungeedeetti (nimikemuutos kevät 2021)

50101011

V, T

Maankäyttöinsinööri-Markanvändningsingenjör

50101011

V, T

Maanmittausinsinööri-Lantmäteringenjör

50102014

V, T

Kiinteistörekisterinhoitaja-Fastighetsregisterskötare

50104018

Yhteensä/Sammanlagt

12,5	14	14	0
-------------	-----------	-----------	----------

**Kaupunkisuunniteluosasto, yhteensä/
Stadsplaneringsavdelningen, sammanlagt**

Projektinjohto/Projektledning

Projektinjohtopäällikkö-Projektledningschef

Projektinjohto yhteensä/Projektledning sammanlagt

1	1	0	-1
1	1	0	-1

Tilapalvelu/Lokalservice

**Hallinto, suunnittelu ja rakennuttaminen, tilamäärien hallinta/
Förvaltning, planering och byggereverksamhet, innehav av lokalvolymen**

Tilapäällikkö-Lokalchef

50101011

V, T

Suunnitteluinsinööri-Planeringsingenjör

50102014

Toimistosihtööri

01TO060

Rakennuttajainsinööri-Byggherreingenjör

50102014

Rakennuttajainsinööri-Byggherreingenjör viranhaltija

Lvi-insinööri

Tekninen isännöitsijä - Teknisk disponent

Tilapalvelu yhteensä/

Lokalservice sammanlagt

1	1	1	0
2	2	1	-1
1	1	1	0
		1	1
4	4	5	1

Nimike/Benämning	Palkka- ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet 2022/ Årsverken 2022	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2023	Henkilötyö vuodet/Års verken 2024	Muutos/ Förändring 2023-2024
------------------	-----------------------------	---------------	---	---	--	------------------------------------

SIVISTYS -JA HYVINVOINTIKESKUS/CENTRALEN FÖR BILDNING OCH VÄLFÄRD

Hallinto ja kehittäminen/ Förvaltning och utveckling

Johto/Ledning

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja-Direktör för centralen för bildning och välfärd	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	1	1	0
Toimistosiihteeri-Byråsekreterare	01TOI060		1	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			2,0	2,0	2,0	0

Ruokahuolto/Kostservice

Ruokapalvelupäällikkö-Kostservicechef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning 1)		1	1	1	0
Ruokapalveluesimies-Kostserviceförman	06RUO040		1	1	1	0
Kokki-Kock	06RUO05B		6	6	6	0
Ruokapalvelutyöntekijä-Kostservicearbetare	06RUO060		8	4,5	4,5	0
Ruokapalvelutyöntekijä-Kostservicearbetare määräaik-tidsb.	06RUO061		0	0	0	0
Siivous- ja ruokapalveluiden moniosaaja	08SI1070		16,03	12,24	12,24	0
Yhteensä-Sammanlagt			32,03	24,74	24,74	0

Siivouspalvelut/Städservice

Siivospäällikkö-Städchef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning 1)		1	1	1	0
Siivoustyönohjaaja-Städarbetshandledare	08SI1070		2	2	2	0
Siivooja-Städare	08SI1070		16,4	17,15	17,15	0
Laitosapulainen-Anstaltsbiträde	04PER010		11	0	0	0
Siivous- ja ruokapalveluiden moniosaaja - Flerkunnig inom städ- och kostservice	08SI1070		12,44	8,64	8,64	0
Yhteensä-Sammanlagt			42,84	28,79	28,79	0

1)

Hallinto ja kehittäminen, yhteensä/ Förvaltning och utveckling, sammanlagt

76,9	55,5	55,5	0,0
-------------	-------------	-------------	------------

1) Luvut on tarkistettu vastaamaan vuoden 2023 todellista tilannetta / Siffrorna har granskats för att motsvara den verkliga situationen 2023

**Varhaiskasvatus/
Småbarnspedagogik**

Palkka- ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2022	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2023	Henkilötyö vuodet/Års verken 2024	Muutos/ Förändring 2023-2024
Varhaiskasvatuspäällikkö-Chef för småbarnspedagogik	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning V,T	1	1	1	0
Varhaiskasvatusyksikön johtaja - Enhetsledare inom småbarnspedagogik	45000020 V,T	4	4	4	0
Varhaiskasvatuksen opettaja-Lärare inom småbarnspedagogik	45000044 1)	32	32	31	-1
Varhaiskasvatuksen S2-opettaja - S2 lärare inom småbarnspedagogiken	45000044 1)	0	0	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja-Speciallärare inom småbarnspedagogik	45000042 3)	2	2	3	1
Varhaiskasvatuksen sosionomi - Socionom inom småbarnspedagogik	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning 2)	2	6	8	2
Lastenhoitaja-Barnskötare (inkl. Resurs, inkl ambulerande)	05VKA046 2)	67	72	66	-6
Varhaiskasvatuksen ohjaaja - Handledare inom småbarnspedagogiken	05VKA046 2)			4	4
Lastenhoitaja-Barnskötare 0,5 + esikoulu-förskola	05VKA046	1	1	1	0
Lastenhoitaja-Barnskötare, määrääaik.-tidsbundna	05VKA046	2	1	1	0
Perhepäivähoitaja omassa kodissa-Familjedagvårdare i eget hem	liite 12	0	0	0	0
Perhepäivähoitaja (ryhmä)-Familjedagvårdare (grupp.)	05VKA064	2	2	2	0
Päiväkotiapulainen-Daghemsbiträde	05PER010	0	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja-Skolgångshandledare		4,9	6,97	7,63	0,66
Suunnittelija-Planerare	01TOI060	1	1	1	0
Palvelusihteeri-Byråsekreterare	01TOI060	1	0	0	0
Varhaiskasvatuksen palvelusihteeri - Småbarnspedagogikens servicesekreterare	6) V,T		1	1	0
ICT-tukihenkilö-IKT-stödperson	01ICT040	0,1	0,1	0,1	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (hanke) - Speciallärare inom småbarnspedagogik (projekt) - 31.12.2024	3)	0	0	1	1
Yhteensä-Sammanlagt	5)	120,0	130,1	132,7	2,7
		5)			
Varhaiskasvatus, yhteensä / Småbarnspedagogik, sammanlagt		120,0	130,1	132,7	2,7

1) Yksi varhaiskasvatuksen opettajan tehtävä on muutetaan S2 opettajan tehtäväksi alkaen 1.1.2024. / En läraruppgift inom småbarnspedagogik ändras till en S2 läraruppgift från och med 1.1.2024.

2) Kaksi lastenhoitajatehtävää on muutettu sosionomittehtäväksi ja neljä ohjaajan tehtäväksi

/ Två barnskötaruppgifter har förändrats till socionomuppgifter och fyra till handledaruppgifter

3) Erityisopettajien tehtävien määrää lisätään nykyisestä kahdesta tehtävästä kolmeen tehtävään alkaen 1.1.2024 / Specialläraruppgifterna ökas från två till tre från och med 1.1.2024.

3) Projektirahoitus / Projektfinansiering

5) Luvut tarkastettu vastaamaan 2022 todellista tilannetta / Siffrorna 2022 granskade för att motsvara den verkliga situationen.

6) Työn luonteen vuoksi tehtävä muutetaan viraksi 1.1.2024 / Uppgiften ändras till tjänst på grund av arbetets karaktär.

**Koulutus/
Utbildning**

	Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Iv/lä 2022- 2023	Iv/lä 2023- 2024	Iv/lä 2024- 2025	Muutos/ Förändring Iv/lä 2023- 2024/2024- 2025
Hallinto ja Opiskeluhoito/Förvaltning och Elevhälsa						
Koulutuspäällikkö-Utbildningschef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	1	1	0
Suunnittelija-Planerare	01AS040	6) 8)	1	1,2	1	-0,2
ICT-tukihenkilö-IKT-stödperson	01ICT040		0,9	0,9	0,9	0
Yhteensä-Sammanlagt			2,9	3,1	2,9	-0,2

Perusopetus/Grundläggande utbildning

Rehtori-Rektor	1101-1402	V,T 2) 8)	2,9	2,75	2,9	0,15
Apulaisrehtori, määräaikainen 31.7.2024 -Biträdande rektor, tidsbunden 31.7.2024		V,T	0	1	0	-1
Apulaisrehtori-Biträdande rektor	40302	V,T 8)	0,9	0,8	0,9	0,1
Luokanopettaja/rehtori-Klasslärare/rektor.	4030	V,T	8	8	8	0
Luokanopettaja-Klasslärare	4028-4033	V,T	44	44	44	0
Lehtori-Lektor	4005-4010	V,T	32	31	31	0
Erityisopettaja-Speciallärare	4012-4015	V,T	5	5	5	0
Erityisluokanopettaja-Specialklasslärare	4012-4015	V,T 3)	10	12	12	0
Tuntiopettaja erityisopettajan tehtävillä, toi-Timlärare med specialläraruppgifter, vom		V,T 3)	2	0	0	0
Tuntiopettaja erityisopettajan tehtävillä-Timlärare med specialläraruppgifter		V,T 4)	6	6	6	0
Tuntiopettaja erityisluokanopettajan tehtävillä-Timlärare med specialklassläraruppgifter		V,T 4)	5	6	6	0
Tuntiopettaja erityisluokanopettajan tehtävillä-Timlärare med specialklassläraruppgifter		Määr/Tidsb	4	3	3	0
Tuntiopettaja erityisluokanopettajan tehtävillä, valmistava opetus-Timlärare med specialklassläraruppgifter, förberedande underv.		Määr/Tidsb	3	5	5	0
Tuntiopettaja, päätoiminen-Timlärare, huvudsyssla	7054-7059	V,T	11	12	12	0
Tuntiopettaja, päätoiminen-Timlärare, huvudsyssla	7054-7059	Määr/Tidsb	13	13	13	0
Tuntiopettaja luokanopettajan tehtävillä-Timlärare med klassläraruppgifter		V,T	4	4	4	0
Esiopetuksen tuntiopettaja-Timlärare förskola	7062-7064	V,T	8	8	8	0
Koulunkäynninohjaaja-Skolgångshandledare	05KOU010		43,17	43,17	44,35	1,18
Koulunkäynninohjaaja määräaik.-Skolgångshandledare, tidsb.	05KOU010		24,21	24,21	30,05	5,84
Lastenhoitaja-Barnskötare 0,5 + päivähoito/dagvård	05PKO030		1	1	1	0
Koulu sihteeri-Skolekreterare	01TOI060		2,7	3,4	3,4	0
Koulutyön tukihenkilö-Skolcoach	05KOU010		3	3	3	0
Hyvinvointikoordinaattori - Valfärdskordinator	02VAP050		0,2	0,2	0,2	0
Suunnittelija-Planerare	01TOI060	6) 8)	1	0,8	1	0,2
Projektityöntekijä - Projektanställd			9	12	12	0
Yhteensä-Sammanlagt			243,1	249,3	255,8	6,5

Lukioid/Gymnasier

Rehtori-Rektor	40401005	V,T 2) 8)	1,1	1,25	1,1	-0,15
Apulaisrehtori-Biträdande rektor		V,T 8)	0,1	0,2	0,1	-0,1
Lehtori-Lektor	4005-4010	V,T 5)	13	14	14	0
Tuntiopettaja-Timlärare -31.7.		5)	0	1	1	0
Koulu sihteeri-Skolekreterare	01TOI060		0,6	0,6	0,6	0
Projektityöntekijä (lukiocoach) - Projektanställd (gymnasiecoach)		7)	0	0,5	0	-0,5
Yhteensä-Sammanlagt			14,8	17,55	16,8	-0,75

Utbildning, sammnalagt

260,8	270,0	275,5	5,5
--------------	--------------	--------------	------------

- Lukuvuoden 2023-2024 luvut tarkastettu vastaamaan todellista tilannetta / Läsårets 2023-2024 siffror granskade för att motsvara den verkliga situationen.
- Harjuntien koulun ja Loviisan lukion rehtorin työaika on 1.8.2023 alkaen jaettu uudelleen lukuvuodelle 2023-2024. / Arbetstiden har 1.8.2023 omfördelats för Harjuntien koulun och Loviisan lukios rektor för läsåret 2023-2024.
- TOI opettajien virat muutettu erityisluokanopettajiksi alkaen 1.8.2023 / VOM lärtjänsterna ändrade till specialklasslärare från och med 1.8.2023.
- Täyttämättä ollut päätoiminen tuntiopettaja erityisopettajan tehtävillä on muutettu päätoimiseksi tuntiopettajaksi erityisluokanopettajan tehtävillä ja täytetty 1.8.2023 / Det obesatta tjänsteförhållandet som timlärare med specialläraruppgifter har ändrats till timlärare med specialklasslärar uppgifter och har besatts från och med 1.8.2023 .
- Täyttämättä ollut lehtorin virka on täytetty alkaen 1.8.2023. Tuntiopettajia on vähennetty yhdellä. En besatt lektorstjänst har besatts från och med 1.8.2023. Timlärare har minskats med en.
- Määräaikaisen apulaisrehtorin palkkaamisen myötä 0,2 htv siirretty koulun suunnittelijasta hallinnon suunnittelijatehtävään lukuvuodelle 2023-2024. Genom anställning av en tidsbunden biträdande rektor har 0,2 av flyttats från skolans planeraruppgift till förvaltningens planeraruppgift för läsåret 2023-2024.
- Hankerahoitus lukiocoachille /Projektfinansiering för en gymnasiecoach
- Johtajuusjärjestelyjen muutos 1.8.2024 alkaen / Förändring i ledarskapsarrangemangen från och med 1.8.2024.

Vapaa sivistystyö/

Fritt bildningsarbete

	Palkka- ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	lv/lä 2022- 2023	lv/lä 2023- 2024	lv/lä 2024- 2025	Muutos/ Förändring lv/lä 2023- 2024/2024- 2025
Rehtori - Rektor	40701001	V,T	1	1	1	0
Suunnitteliijaopettaja-Planeringsansvarig lärare			2	3	3	0
Kansalaisopiston opettaja-Medborgarinstitutslärare			3,6	2	2	0
Toimistosihteeri-Byråsekreterare		1)	0,5	0,5	0	-0,5
Opistosihiteeri - Institutsekreterare		1)	0	0,5	1	0,5
Yhteensä-Sammanlagt			7,1	7	7	0
			1)			
			7,1	7	7	0

Vapaa sivistystyö, yhteensä/

Fritt bildningsarbete, sammanlagt

1) 1.1.2024 alkaen toimistosihteerin tehtävä muutetaan opistosihiteeriksi

/Från och med 1.1.2024 ändras byråsekreterarens uppgift till institutsekreterare

Hyvinvoinnin palvelut/

Välfärdstjänster

Nimike/Benämning	Palkka- ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2022	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2023	Henkilötyö vuodet/ Årsverken 2024	Muutos/ Förändring 2023-2024
Hallinto ja Hyvinvointipalvelut / Förvaltning och välfärdstjänster						
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimenpäälikkö-Chef för kultur- och fritidsväsendet	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V,T	1	1	1	0
Hyvinvointisuunnittelija-Välfärdsplanerare	02VAP050		0,8	0,8	0,8	0
Hyvinvointikoordinaattori - Välfärdskoordinator			0	1	1	0
Vahtimestari-Vaktmästare	01PER070		2,8	2,8	2,8	0
Yhteensä-Sammanlagt			4,6	5,6	5,6	0
Liikuntapalvelut ja Nuorisopalvelut / Idrotts-tjänster och Tjänster för ungdomar						
Nuorisotyöntekijä-Ungdomsarbetare	02VAP060		3	3	3	0
Erytisuorisotyöntekijä-Specialungdomsarbetare	02VAP060		1	1	1	0
Liikunnanohjaaja-Idrottsinstruktör	02VAP060		2	2	2	0
Etsivä nuorisotyöntekijä -Uppsökande ungdomsarbetare vak-ordin	02VAP050	1)	1	1	2	1
Koordinoiva etsivä nuorisotyöntekijä - Koordinatorande uppsökande ungdomsarbetare	02VAP050		1	1	1	0
Etsivä nuorisotyöntekijä -Uppsökande ungdomsarbetare määräaik-viss tid	02VAP060	1)	1	1	0	-1
Projektityöntekijä-Projektarbetare, määräaik-viss tid			1	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			10	10	10	0
Kulttuuripalvelut ja Museopalvelut / Kulturtjänster och Museitjänster						
Kulttuurituottaja-Kulturproducent	02VAP050		2	2	2	0
Kulttuurihajaaja - Kulturinstruktör		2)	0	0	1	1
Kulttuur- ja matkailukoordinaattori - Kultur och turistnkoordinator	02VAP050		1	1	1	0
Museointendentti-Museiintendent	02MUS040	V,T	1	1	1	0
Museoassistenti-Museiassistent	02MUS060		1	1	1	0
Museoamanuenssi-Museiamanuens	02MUS040		0	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			5	6	7	1
Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster						
Kirjastonjohtaja-Bibliotekschef	02KIR021	V,T	1	1	1	0
Kirjastonhoitaja-Bibliotekarie	02KIR042		3	4	4	0
Erikois kirjastovirkailija-Specialbiblioteksfunktionär	02KIR050		1	0	0	0
Kirjastovirkailija-Biblioteksfunktionär	02KIR060		2	1	1	0
Kirjastovirkailija määräaikainen-Biblioteksfunktionär tidsbunden	02KIR070	3)	0	0,5	1	0,5
Lähikirjastovastaava-Närbiblioteksansvarig	02KIR050		2	3	3	0
Kirjastoautonkuljettaja/kirjastovirkailija-Bokbusschaufför/biblioteksfunktionär	02KIR060		1	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			10	10,5	11	0,5

Maahanmuuttopalvelut / Invandringstjänster

Maahanmuuttokoordinaattori-Invandringskoordinator
 Kotouttamisohjaaja - Integrationshandledare

4)

0,67	1	1	0
0	0,33	1	0,67
0,67	1,33	2	0,67
30,27	33,43	35,6	2,17

Hyvinvoinnin palvelut, yhteensä/**Välfärdstjänster, sammanlagt**

- 1) Määräaikaisen etsivä nuorisotyöntekijän tehtävä ehdotetaan vakinaistettavan 1.1.2024 alkaen. / Tidsbunden uppsökande ungdomsarbetare föreslås fastanställs från och med 1.1.2024.
- 2) Kulttuuriohjaaja palkattu HR työllisyysrahoista 30.6.2024 asti, 1.7.2024 alkaen kulttuurin määrärahoista. /Kulturinstruktören anställd med medel från HR tills 30.6.2024 och från och med 1.7.2024 från kulturens anslag.
- 3) Määräaikainen kirjastovirkailija palkattu oppisopimuksella 3.7.2023 – 30.6.2025. /Tidsbunden biblioteksfunktionär anställd på läroavtal 3.7.2023 – 30.6.2025.
- 4) Määräaikainen kotouttamisohjaaja palkattu 11.9.2023 alkaen työ- ja elinkeinoministeriön 80% avustuksella / Tidsbunden invandringshandlare anställd från och med 11.9.2023 med 80% bidrag från arbets- och näringsministeriet.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus, yhteensä/**Centralen för bildning och välfärd, sammanlagt**

495,0	496,0	506,4	10,4
-------	-------	-------	------

Yhteenveto-Sammandrag

	Henkilötyövuodet / Årsverken 2022	Henkilötyövuodet / Årsverken 2023	Henkilötyövuodet / Årsverken 2024	Muutos/ Ändring 2023-2024
Kaupunginhallitus/Stadsstyrelsen	4,2	5,0	1,0	-4,0
Kaupunginkansliakeskus, yhteensä / Stadskanslicentralen, sammanlagt	34,3	33,8	29,0	-4,8
Perusturvakeskus, yhteensä / Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	305,4	0,0	0,0	0,0
Sivistys- ja hyvinvointikeskus, yhteensä / Centralen för bildning och välfärd, sammanlagt	495,0	496,0	506,4	10,4
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, yhteensä / Centralen för näringsliv och infrastruktur, sammanlagt	69,3	73,8	74,8	1,0
Koko kaupunki, yhteensä / Hela staden, sammanlagt	908,2	608,6	611,2	2,6

Hyväksytty Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnassa 18.10.2023, § 50

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

TALOUSARVIO 2024

TALOUSSUUNNITELMA 2025–2026

Liitteinä

- vuoden 2024 investointiohjelma
- tulos ja rahoituslaskelma

PÄÄTÖS (käsitelty johtokunnan kokouksessa 18.10.2023)

Loviisan Vesiliikelaitos

Vastuuhenkilö: Vesiliikelaitoksen johtaja

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 410/2015 luvussa 9 tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemäri-laitostoiminnasta kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin-valtuusto on määritellyt, että tilikauden 2024 tuloksen on oltava vähintään +50 000 euroa, taseen alijäämä tulee kattaa suunnitelmakauden aikana, investointien yhteismäärä on sitova ja rahoitusosan sitovana tavoitteena on laitokselle myönnettävien lainojen enimmäismäärä.

Tämä tarkoittaa sitä, että laitos toimittaa vettä kuluttajille ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettavaksi lupaehtojen mukaan. Loviisan Vesiliikelaitoksen toiminnan täytyy olla taloudellisesti kannattavaa, jotta laitos pystyy selviytymään kaikista velvoitteistaan. Loviisan Vesiliikelaitos kerää seuraavia maksuja kuluttajilta kattaakseen kaikki käyttö- ja pääomakustannuksensa: vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu ja lietteen vastaanottomaksu.

Lisäksi tulonlähteenä on Loviisan kaupungin kanssa sovitun huleveesisopimuksen korvaus sekä Loviisanseudun Vesi Oy:n kanssa tehdyn hoitosopimuksen korvaus. Asiakas pohja ei ole kasvanut ennustetulla tavalla, vaan veden ja jäteveden laskutettavat määrät ovat pysyneet edellisinä vuosina jokseenkin samalla tasolla. Vuoden 2024 alussa käyttömaksuja nostetaan 10 prosentilla.

Loviisan Vesiliikelaitos koostuu kolmesta yksiköstä:

- **Hallinto**
- **Vesi**
- **Jätevesi**

Nämä toimintayksiköt on jaettu useampaan kustannuspaikkaan (projekti).

1 HALLINTO

TOIMINTA

- Johtokunta
- Hallintohenkilöstö

TAVOITTEET:

- Suoriutua toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti
- Kehittää organisaation toimintakykyä
- Nykyaikaistaa viestintää ja parantaa asiakastytyvyyttä
- Kehittää aktiivisesti toimintaa omalla toiminta-alueellaan ja tehdä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin alueen vesiosuuskuntien kanssa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisesti
- Yhteistyön kehittäminen kokonaisuudessaan kaupungin eri osastojen kanssa

Johtokunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja yhtä monesta varajäsenestä. Hallintohenkilöstöön kuuluvat vesiliikelaitoksen johtaja, taloussihteeri sekä toimisto- ja viestintäsihteeri.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

- Järjestelmien päivittäminen
- Vesiosuuskuntien verkosto-omaisuuden vastaanottaminen tehtyjen päätösten mukaisesti

PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIO 2024

- Asiakastietojärjestelmän käyttöönotto
- Vesiosuuskuntien toiminnan vastaanottoselvitysten edistäminen tehtyjen päätösten mukaisesti
- Henkilöstötarpeiden selvittäminen

	TP 2022 sis./ulk.	TA 2023 sis./ulk.	TA 2024 ulk.	TS 2025 ulk.	TS 2026 ulk.
Toimintatulot					
Toimintamenot	-219 287	-289 603	-354 402	-354 402	-354 402
Poistot ja arvonalentumiset					
Toimintakate	-219 287	-289 603	-354 402	-344 202	-344 202

2 VESI

TOIMINTA

Veden hankinta, käsittely, jakelu ja myynti Loviisan Vesiliikelaitoksen asiakkaille. Veden hinta 1.1.2024 alkaen on 2,07 €/m³ + alv (24 %).

TAVOITTEET

- Tavoitteena on toimittaa laatuvaatimukset täyttävää vettä kaikille asiakkaille toiminta-alueella sekä asiakkaina oleville vesiosuuskunnille.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi viemärlaitoksen lukuun.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

- Vanhaa vesijohtoverkostoa saneerataan ja valmistaudutaan kaupungin mahdollisiin päätöksiin uusista asuin- ja teollisuusalueista.
- Verkoston virtausmittareita lisätään ja alueellista seurantaa kehitetään.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIO 2024

- Vanhan verkoston saneeraaminen
- Verkostomittausten lisääminen

Loviisan Vesiliikelaitos käsittelee vettä noin 900 000 m³, josta noin 700 000 m³ ostetaan Loviisanseudun Vesi Oy:ltä ja loput pumpataan omista vedenottamoista. Vedenottamoista viisi on jatkuvassa käytössä ja viisi varalla.

	TP 2022 sis./ulk.	TA 2023 sis./ulk.	TA 2024 ulk.	TS 2025 ulk.	TS 2026 ulk.
Toimintatulot	1 725 408	1 854 550	1 844 550	1 844 550	1 844 550
Toimintamenot	-1 006 012	-1 121 379	-1 088 845	-1 088 845	-1 088 845
Toimintakate	719 394	733 171	755 705	755 705	755 705
Poistot ja arvonalentumiset	-539 572	-576 000	-576 000	-576 000	-576 000

3 JÄTEVESI

TOIMINTA

Jäteveden vastaanotto ja käsittely toiminta-alueen asiakkailta sekä Loviisan alueen vesiosuuskunnilta. Jätevedet käsitellään kahdella jätevedenpuhdistamolla, jotka sijaitsevat Vårdössä ja Liljendalissa. Jäteveden käyttömaksu 1.1.2024 alkaen on 2,90 €/m³ + alv (24 %). Sakokaivolietettä vastaanotetaan Vårdön jätevedenpuhdistamolla.

Henkilöstö koostuu puhdistamonhoitajasta sekä käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta, jotka työskentelevät puoliksi vesilaitoksen lukuun.

TAVOITTEET

- Loviisan Vesiliikelaitoksen jätevesitoiminnan tehtävänä on käsitellä toiminta-alueen jätevedet puhdistamoissaan myönnettyjen ympäristölupien mukaisesti.
- Vesiliikelaitos myy hulevesiverkoston ylläpito- ja käsittelypalvelua Loviisan kaupungille laaditun sopimuksen mukaisesti.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

- Jätevesiverkoston tiivistystukimukset ja saneeraus vuotovesien vähentämiseksi jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.
- Verkostopumppaamojen virtaamaseurantaa kehitetään.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIO 2024

- Loviisan Vesiliikelaitoksen puhdistamoille vastaanotetaan ja käsitellään jätevettä noin 1 260 000 m³, josta Vårdön puhdistamolla noin 1 200 000 m³ ja Liljendalissa noin 60 000 m³.

	TP 2022 sis./ulk.	TA 2023 ulk.	TA 2024 ulk.	TS 2025 ulk.	TS 2026 ulk.
Toimintatulot	1 949 266	2 006 585	2 230 000	2 230 000	2 230 000
Toimintamenot	-1 378 162	-1 390 931	-1 489 511	-1 489 511	-1 489 511
Toimintakate	571 104	615 654	740 489	740 489	740 489
Poistot ja arvonalentumiset	-626 865	-646 390	-628 390	-628 390	-628 390

HULEVESI

Huleveden toimintavastuu siirtyi vuoden 2019 aikana kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle. Lainsäädännön vaatima huleveden eriytetty talousyksikkö on kaupungin puolella. Kaupunki laskuttaa kuntalaisilta hulevesimaksua, josta osa tilitetään vesiliikelaitokselle hulevesiverkoston ylläpitoa varten.

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille tehtiin vuoden 2019 aikana sopimus, jossa sovittiin huleveden käsittelystä vesiliikelaitoksen toiminta-alueilla (kaupungin asemakaava-alueet) ja siitä aiheutuvien kustannusten korvauksista. Sopimus perustuu hulevesisuunnitelmaan, jossa otetaan kantaa koko Loviisan kaupungin hulevedenkäsittelyyn sekä siitä aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Huleveden käsittely on sisällytetty jäteveden toimintayksikköön. Huleveden kustannukset katetaan kaupungilta veloittavalla hulevesimaksulla.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ

	TP 2022 sis./ulk.	TA 2023 sis./ulk.	TA 2024 ulk.	TS 2025 ulk.	TS 2026 ulk.
Tuotot yhteensä	3 850	4 114	4 074	4 074	4 074
Kulut yhteensä	-2 608	-2 802	-2 933	-2 933	-2 933
Henkilöstökulut	-707	-827	-854	-854	-854
Palvelujen ostot	-739	-784	-627	-627	-627
Aineet ja tarvikkeet	-1 111	-1 138	-1 402	-1 402	-1 402
Muut toimintakulut	-51	-53	-50	-50	-50
Tilikauden tulos	25	-13	-119	-119	-119
Rahoitustuotot ja -kulut	-48	-52	-7	-7	-7
Poistot	-1 170	-1 222	-1 204	-1 204	-1 204
Satunnaiset kulut	0	-50	-50	-50	-50
Varausten purku	+20	+20	+20	+20	+20
Yli-/alijäämä	45	7	-99	-99	-99

INVESTOINNIT VUOSINA 2024–2026

VESILAITOS	2024	2025	2026
Vanhojen johtojen saneeraus	500 000	500 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	40 000	40 000	40 000
Vedenottamot	50 000	50 000	50 000
Yhteensä	650 000	650 000	650 000

Vanhojen valurautaputkistojen saneerausta jatketaan. Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen.

VIEMÄRILAITOS	2024	2025	2026
Vanhojen johtojen saneeraus	500 000	500 000	500 000
Tonttiliittymät	20 000	20 000	20 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	40 000	40 000	40 000
Jätevedenpuhdistamot	100 000	100 000	100 000
Jätevedenpumppaamot	50 000	50 000	50 000
Yhteensä	760 000	760 000	760 000

Vanhojen betoniputkistojen saneerausta jatketaan. Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen.

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	TP 2022 sis./ulk.	TA 2023 sis./ulk.	TA 2024 ulk.	TS 2025 ulk.	TS 2026 ulk.
Liikevaihto	3 849 610	4 112 865	4 073 550	4 074 550	4 074 550
Liiketoiminnan muut tuotot	545	1 000	1 000	1 000	1 000
Tuet ja avustukset kunnilta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 111 036	-1 137 800	-1 401 670	-1 401 670	-1 137 800
Palvelujen ostot	-739 226	-784 584	-627 050	-627 050	-679 900
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-563 324	-642 243	-673 157	-673 157	-670 036
Henkilöstösivukulut	-143 196	-184 286	-167 866	-181 281	-171 825
Poistot ja arvон alentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 170 295	-1 222 390	-1 207 924	-1 204 390	-1 241 390
Liiketoiminnan muut kulut	-50 813	-53 000	-49 600	-49 600	-49 600
Liikelylijäämä (-alijäämä)	72 265	89 562	-52 717	-62 598	-62 598
Rahoitustuotot ja -kulut	-47 562	-52 218	-6 800	-6 800	-6 800
Korkotuotot (sisäiset)					
Muut rahoitustuotot	10 097	17 200	17 200	17 200	17 200
Kunnalle maksetut korkokulut	-15 963	-16 080			
Muille maksetut korkokulut	-680	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Korvaus peruspääomasta	-29 338	-29 338			
Muut rahoituskulut	-11 679	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	24 703	37 344	-59 517	-69 398	-69 398
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Ylijäämä(alijäämä) ennen poistoerän lisäystä	24 703	-12 656	-109 517	-119 398	-119 398
Poistoerän lisäys (-) tai vähennys (+)	20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	44 976	7 344	-89 517	-99 398	-99 398

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA					
	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	sis./ulk.	ulk.	ulk.	ulk.	ulk.
Toiminnan rahavirta	1 149 475	1 021 521	1 098 407	1 041 607	1 041 607
Liikelylijäämä/-alijäämä	72 265	-144 069	-52 717	-105 983	-105 983
Poistot ja arvonalentumiset	1 170 295	1 222 390	1 207 924	1 204 390	1 204 390
Rahoitustuotot ja -kulut	-45 523	-6 800	-6 800	-6 800	-6 800
Satunnaiset erät	-47 562	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta	-1 078 542	-1 440 000			
Investointimenot	-1 078 542	-1 440 000	-1 410 000	-1 410 000	-1 410 000
Rahoitusosuudet investointeihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	70 933	-418 479	-311 593	-368 393	-368 393
Rahoituksen rahavirta	-188 523				
Antolainauksen muutokset	-481 461				
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	-471 941				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-9 520				
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta					
Antolainauksen vähennykset muilta					
Lainakannan muutokset	1 088 268				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	1 979 898	1 440 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-591 630	-485 000	-485 000	-485 000	-485 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-795 330				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-117 590	236 521	403 407	346 607	346 607